

2176 3

FRANQUEO PAGADO
Concesión Nro. 1585
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nro. 218

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS
PRENUMERATA: Argentinoje 20 Arg. pezų metais.
Urugvajuje 6 Urugvajaus pezai.
VISUR KITUR 3 Am. dol.
ADRESO pakeitimas veitui. RAŠTUS ir prenume-
ras siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIAKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 356392

Nr. 932 Ba. ARES, KETVIRTADIENIS, RUGSĖJO 13 D., 1951 METAI — JUEVES, SEPTIEMBRE 13 de 1951. METAI (AÑO) XXIII

EL DISCURSO DEL PRESIDENTE EN EL PRIMER CONGRESO NACIONAL DE PERIODISTAS

En la magna e inolvidable asamblea de clausura del Primer Congreso Nacional de Periodistas, el día 8 del mes en curso, el Presidente de la República, General Juan Domingo Perón, pronunció un discurso que debe ser señalado a la consideración pública como una pieza doctrinaria magistral, basada en una materia que recién encuentra entre nosotros una verdadera y noble comprensión, tanto por lo que respecta a los hombres del gremio como al Estado.

Ha dicho el Presidente: "Sostengo firmemente, con la plenitud absoluta de mi convicción, que los ideales deben estar por encima de los intereses y esta norma ética no puede ser violada ni por los hombres, ni por la prensa, ni por los gobiernos, ni por los pueblos, sin grave perjuicio para la justicia y para la libertad que sostienen como pedestales la dignidad del hombre y la dignidad de los pueblos". Así, pues, de "colectividades sin ética y hombres sin honor no puede esperarse sino un periodismo sin objetivo, sin valores morales y sin virtudes". La libertad como bien tanto individual como social — tercera posición del moderno Estado — ha de regir también en la prensa, ya que no se concibe una libertad que beneficiando al individuo atente contra la comunidad, ni una libertad colectiva que trabaje la del ciudadano. La libertad "es un instrumento necesario e insustituible para el hombre que ha de usarlo su propio beneficio, pero también en beneficio de la comunidad".

Para que el periodismo ejercite la verdadera libertad de prensa socialmente justa es necesario que sirva, en primer lugar, a la sociedad nacional en que desenvuelve sus actividades y por medio de ella a la humana sociedad humana, — prosiguiendo el Presidente, y agregó: Son tres los principios desarrollados: Su subordinación del interés al ideal, la libertad de prensa en función social, y servicio permanente de los grandes objetivos nacionales, — esto es justicia social, independencia económica y soberanía política.

Jamás entre nosotros se ha dado lineamientos tan concretos, altos y nobles del verdadero periodismo, y es por ello que el discurso del Presidente habrá de quedar como una excepcional pieza de consulta tanto para los iniciados en la profesión, como para aquellos que la ejercen con experiencia.

ARGENTINOS PREKYBOS SUTARTYS SU DANIIJA IR VOKIETIJA

Argentinos vyriausybė atnaujino diplomatinis, konsularinius ir prekybos ryšius su Vakarų Vokietija. Tarpe Argentinos ir Vakarų Vokietijos sustartai ir mainų prekybos reikalai. Abi šalys tuo būdu pasiekė labiausia reikalingomis medžiagomis ir išdirbiniais.

Labai stambi Argentinos prekybos sutartis pasirašyta su Danija. Jos apimtis siekia 240 milijonų danų kronų. Argentina parduoda Danijai odų ir įvairių riebalų bei medžio ir grūdų, o iš Danijos gauna Diesel motorus, įvairiausių dalių mašinoms, pieno industrijai ir kitoms industrijoms mašinų ir įvairiausių aparatų bei instrumentų.

— ARGENTINOS PERONISTŲ PARTIJA, 11. 9. 51, ponia Eva Perón apdovanojo savo partijos aukščiausios garbės medaliu, atsimint jį pasišventimą savo tautos labui.

— BUENOS AIRES miesto valdyba 11. 9. 51 paskyrė 180 milijonų pesų išgrindimui negrįstų miesto gatvių. Bus išgrįsta 2.163 negrįsti kvartalai.

— FRANCOZIJOS, ANGLIJOS ir JAV u. r. ministrai susitarė Vašingtone duoti pilną nepriklausomybę Vakarų Vokietijai, atšaukt savo gubernatorius ir reformuoti okupacinės kariuomenės teises.

— ANGLIJOS konservatorių vad. Winston Churchill, 11 ir 12 rugsėjo praleido Prancūzijoje, tardamas su savo vienminčiui.

— VIENOS vakariečių rateliuose tvirtinama, kad Sovietai savo pavergtose tautos suorganizavo 105 di visįs kariuomenės, 1.200.000 karių.

— JUOSLAVIJA pasiūlė apsigynimo sutartį Italijai, neliečiant Triesto.

— KORĖJOS kare amerikiečiai savo kariams atstundė namo lieme, nes, kuriuos atsparems prieš kulkas, negu iki šiol vartotos plieninės.

Sovietai Pradėjo Grasinti Karu Visam Pasauliui

Buenos Aires universiteti teisių ir visuomeninių mokslų fakulteto pūsniuos salės estradoje (dešinė) Argentinos respublikos prezidentas, generalas Juan Domingo Perón, puo Eva Perón, mokslo ir visuomenės organizacijų atstovai, 8. 9. 51 d., lyvavo laikraštinių kongreso užbaigiamoje sesijoje, pagerbdami spaudos darbuotojus. Kalba (kairė) laikraštinių kongreso pirmininkas, dienraščio "El Mundo" redaktorius, Dr. Emilio Rubio. Šiame kongrese, trūkusiame 8 dienas „Argentinos Lietuvių Balsa“ atstovavo red. K. Norkus, kaip vienintelis lietuvių spaudos atstovas.

Andrei Gromyko ir San Francisco Lietuviai

SUGADYTA GROMYKO NUOTAIKA NEW YORKE IR SAN FRANCISCO

Rugsėjo 4, 1951, San Francisco, Cal., prasidėjo rimčiausias Vakarų diplomatų susirėminas su Rytų atstovais. Demokratija, vienintelis prabilo prieš Azijos imperialistus, grobiančius kaimynines tautas. San Francisco konferencijos nariai 60 tautų atstovai. Rusai tuoj pamatė, kad šia Miunchenas ir ne Teheranas...

Pirmininkaujantis Sovietų delegacijai u. r. viceministeris, Andrei Gromyko, atvyko su 39 palydovais. New Yorque jį sutiko vengrų išelviai, kurie iškėlė protesto obalsius prieš Rusijos imperializmą. O kada Sovietų delegacija traukinis iš Nem Yorque pasiekė San Francisco, to miesto lietuviai iškėlė protesto obalsius prieš pavergėjus. Šalin rusus okupantus iš Lietuvos; Smerkiame rusiškus imperialistus; Lietuva nori laisvės; Gromyko, pasakyk Stalinui, kad paleistų vergus iš katgoros ir t.t.

Gromyko tokioje blogoje nuotaike išlipo iš savo miegamo vagono, kad visiškai nekalbėjo su korespondentais. Jis jautė degančią kepurę...

San Francisco konferencijoje sovietinis blokas liko mažumoj, o eiant demokratiskomis taisyklėmis turį nuverti didumos balsais. Taigi Rusijos imperialistai ir jų pavergtųjų tautų varu atsigabentose delegacijos negalėjo atieikti savo imperia listinių tikslų. Vienintelis diktatorių ginklas, tai „veto“, kuri rusai naudoja argumentų netekę. Konferencijos diduma panakinanti tą nedemokratišką „veto“ teise.

Svarbiausias konferencijos darbas — pasirašymas taikos sutarties su Japonija. Japonijos delegacija atlydėjo jų ministeris pirmininkas, Yoshida, 73 metų. Jam teko pasirašyti sąjungininkų padiktuotą taikos sutartį, kuria einant Japonija apmokės savo militaristines aventūras, padarytas einant išvien su Italijos fašistais, Vokietijos naciais, tūla laiką perėjo karo metuėjusiais išvien su Maskvos bolševikais.

Skandui mums lietuviams, kad kruvinos diktatūros apaštalas Gromyko drįsta kalbėti tos pačios diktatūros naikinamos mūsų tautos vardu. Tai gi dar didesni garbė tenka San Francisco lietuviams, kurie surengė viešas protesto demonstracijas prieš pavergėjus. O išsigimėlis Gromyko elgiasi taip, kaip anuomet elgėsi pavergtų žmonių skausmo nenorėjęs jausi nei protestų klausyti caras Nikolajus antrais. Bet jokie budeliai nebuvo amžini; greit ateis toji valanda, kada rusų imperializmo pavergtos tautos atgaus laisvę ir Kremlius imperija subyrės, jos budeliai užtroks savo aukų kraujuose ir asarose...

Viso pasaulio spauda paradė apie didvyrišką San Francisco lietuvių sygi. Laisvės idealų šalininkai yra su mumis. Savo kovoje už laisvę mes nésame vien. Vieningai dirbkime ir laimėsime!

— ANGLIJOS santykiai su Iranu kas kart aštrėja. Susitarimas dėl naf tos vėl pakibo ore.

TRAGISKAI MIRĖ ŽYMUS RASŲ TOJAS LOUIS ADAMIC

Rugsėjo 4, 1951, savo ūkyje prie Flemington, New Jersey valstybėje, miegamajame atrastas numiręs, persauta galva, rašytojas Louis Adamic.

Adamic buvo gimęs 1899 metais slovenų ūkininkų šeimoje, tuomet jo gimtinę valdant Austro-Vengrijai. Jam mokintis Laibach gimnazijoje, ten buvo statomas paminklas imperatoriui Pranciškui Juozui. Už pasiepią imperatoriaus, Adamic turėjo nešintis Amerikon, atmetęs savo tėvų ir vyskupo raginimą stoti dvasiškon seminarijon.

Atvykęs New Yorkan gavo darbą „Slovenski Glas“ laikraščiui ekspedija vieno skyriuly, bet po dviejų metų jau tapo antruoju redaktorium. Anglų kalbą išmoko versdamas amerikiečių rašytojų veikalsiu slovenų kalbon.

Adamic buvo jautrus, pastabus ir teisingas. Savo veikaluose jis daug rašė apie ateivių vergus. Dinamitas, Juokai raiste, čiabuvių grįžimas, Anūkai, Gyvenimo tikslas — jo stambesni ir plačiai skaitomi veikalai, parašyti angliškai.

1945 metais jis dalyvavo kaip vokal pas JAV prezidentą F. D. Rooseveltą, kur dalyvavo ir Anglijos premjeras W. Churchill. Po to pasirašė knyga — „Pietis Baltuose Rūmuose. Churchill pasijuto įžeistas ir knyga išleidusi Harper Bros. firma sumokėjo Churchill'ui už įžeidimą 20.000 dolerių.

Tūla laiką Adamic buvo komunistuojantis, bet Stalino politikai laikė bandžiasis politika. Jis buvo Tito gerbėjas. Manoma, kad jį nužudė Stalino agentai.

— JAPONIJA susitarė su JAV dėl apsigynimo.

BALSAS FORMALIAI ATSTOVAUTAS ŽURNALISTŲ KONGRESE

Pirmutinis Argentinos žurnalistų Kongresas (Primer Congreso Nacional de Periodistas) Buenos Aires mieste tęsėsi virš savaitės laiko. Dalyvavo virš 300 žurnalistų — laikraštinių iš visos Argentinos ir iš kitų šalių. Buvo atstovaujamos Unijos. Prez. ir kitos pasaulinės spaudos agentūros.

Nuo rugsėjo 2 iki 8, 1951 kongresas vyko naujuose Buenos Aires universiteto teisių fakulteto puosniuose rūmuose. Išspresita keili simtai su laikraštinių darbu surištų klausimų. Aplankyta La Nación, El Mundo, Fabril Financiera spaustuvs, Parlamento knygnas, Vaikų Miestas (Ciudad Infantil) ir daug kitų valstybės mokslo, kultūros ir visuomeninio darbo centrų.

Visuose žurnalistų kongreso posėdžiuose ir ekskursijose buvo atstovaujamas „Argentinos Lietuvių Balsas“. Kaip mūsų spaudos oficialus delegatas buvo red. Kast. Norkus. Daugiau lietuvių spaudos atstovų nebuvo. Iš kitų tautų spaudos atstovų dalyvavo vengras, gruzinas, ukrainiečiai, vokiečiai, anglai, prancūzai, meksikietis, žydai ir kt.

Laikraštinių kongresas 8. 9. 51 asmeniškai pasveikino Argentinos respublikos prezidentas, gen. J. D. Perón ir jo žmona, ponia Eva Perón. Šio kongreso proga „A. L. Balsas“ redaktorius sudarė ryšius su daugelio stambių laikraščių ir žurnalų redaktoriams. Dabar tautų spaudos atstovų pas kelbti Lietuvai palankius straipsnius ispanų ir kitomis kalbomis leidžiamuose laikraščiuose ir žurnaluose Argentinoje ir už jos ribų.

Sekantiniuose „A. L. Balsas“ numeruose tilps įdomūs kongreso darbų aprašymai.

PASAULIO LIBERALAI UŽ LIETUVŲ GREITESNĮ IŠLAISVINIMĄ

Pasaul. liberalų internacionalas, kurio centras yra Londone, atskiro leidinių serijoj pirmuoju numeriu išleido brošiūrą, pavadintą „Už geležines uždangos“, kurioj įdėta jų pirmojo sekretoriaus lietuviu prof. St. Žymanto informacija apie „Pabaltijo tragediją“ ir bolševikinimą mūsų krašte. Jame plačiai akcentuojama daugelio negirdomus praleista istorika iš vad. „Liaudies seimo“ 1940 m. liepos mėn. primto nutarimo, kad „dabar liaudis, padedama galingos raud. armijos... įkūrė savo krašte vienintelę tikrą tvarką — sovietinę sistemą“. Ir tik tada, kai panašiu pavardžiu panašė „tikra tvarka“ — su raud. armijos pagalba buvo įvesta Lenkijoje, Rumunijoje, Vengrijoje, Bulgarijoje, cecoslovakijoje, — tik tada pasaulis pradėjo svokviti, ką tai iš tikro turi reikšti. Toliau autorius, pacitavęs prez. Roosevelto žodžius, kad „Lietuvos nepriklausomybė yra tik laikinai suspenduota. Bet ateis laikas, ir Lietuva vėl bus laisva. Tat įvyks daug greičiau nei jūs manote“, pažymi, kad šie trys kraštai laukia, kada tas Roosevelto pažadas bus įvykdytas. Tuo metu, kai Stalinas 1943 m. per spalio revoliucijos 26 metines prabilo apie Pabaltijos valstybių „išlaisvinimą“, visų tų kraštų vyri. resistencijos organizacijos paskelbė į civilizuotąjį pasaulį atsiskaukimą, kad ateitų į pagalbą bekojant už savo kraštų gyvybę. Deja, tas atsisaukimas liko be ataskymo. Tik Lietuvoj už savo krašto laisvę iš 3 milijonų gyventojų 1944-47 m. 25.000 laisvės kovotojų paguldė savo galvas. Toji kova eina ir toliau, ir lietuviui nei nemanu pasiduoti. Ir — jų bus pergalė, kaip kad ta pergalė atėjo — pažymima baigiamoj citatoj iš pogrindžio spaudos pasiekusios Vakarūs — kadaise Romoj per Koliziejaus laukus. ELTA.

ARGENTINOJE NAIKINAMOS LAPĖS IR SERNAI

Argentinos žemės ūkio ministerija žemės ūkio ir gyvulininkystės apsaugojimui, paskyrė premijas kenkėjų naikintojams. Pampeje ir Patagonijoje je priviso daugybė kenkėjų, darančių nuostolius ūkininkams. Kenkėjai aptingai naikina avis ir kitus gyvūnus.

Kad apsaugoti ūkininkus, ministerija paskyrė premijas kenkėjų naikintojams. Pampeje ir Patagonijoje je priviso daugybė kenkėjų, darančių nuostolius ūkininkams. Kenkėjai aptingai naikina avis ir kitus gyvūnus.

Kad apsaugoti ūkininkus, ministerija paskyrė premijas kenkėjų naikintojams. Pampeje ir Patagonijoje je priviso daugybė kenkėjų, darančių nuostolius ūkininkams. Kenkėjai aptingai naikina avis ir kitus gyvūnus.

CEKOSLOVAKIJOS TRAUKINYS PABĖGO VOKIETIJON

Rugsėjo 11, 1951 vienas cecoslovakijos keleiviniu traukinio mašinistas, susitaręs su pečkūriu, 100 kilo. metrų greičiu, pabėgo amerikiečių zonon Vokietijon. Geležinkelio darbininkai išsivežė ir savo šeimynas. Keturiuose vagonuose buvo 109 keleiviai, iš kurių 86 panorėję grįžti, bijodami dėl pasilikusių šeimų. Kiti paprasė prieglaudoms laisvėje.

Kaip jau buvo rašyta „A. L. Balsas“, kenkėjų naikinimo komisijos pirmininku Patagonijoje gubernatoriaus paskirtas mūsų tautietis, p. Šlapelis. Pas jį suveikė kenkėjų odos ir jis išmoka vyriausybės skirtas premijas.

Lietuvių Tautinio Meno Ansamblio Choro „DAINA“ Koncertas Sekmadienį, 23. 9. 51, 17:30 val.

CONSEJO DE MUJERES SALEJE — CHARCAS 1155 — Buenos Aires centre

Choro koncertinė dalis, dainų ir šokių pynė. Chorvedis pianistas A. Kuprevičius, rezisierius A. Petravičius, šokių vadovas V. Namikas.

Bilietus jau galima gauti pas Lietuvos Tautinio Meno Ansamblio narius ir „Argentinos Lietuvių Balsas“ Redakcijoje. Visą koloniją maloniai kviečia — RENGĖJAI.

Susivienijimo Vakariene — Banketas

Įvyks rugsėjo 22, 1951 šios Draugijos patalpose, Av. Gral. San Martin 5215, Lanus Oeste — 4 de Junio. Visas peinas skiriamas Dr. Vinco Ku. dirkos vardo Susivienijimo rūmų statybai. Jau išparduota virš 100 įsan. 54. Įšangas galima gauti Susivienijime iki 17. 9. 51. Vėliau įšangos nebus parduodamos. Visus maloniai kviečia dalyvauti; Rengėjai.

Visi Buenos Aires Lietuviai Linksmai Sutiks Pavasarį Rugsėjo 22 d., LIETUVIŲ KLŪBE, Boedo 737!

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Nepartinis, seniausias ir plačiausias skaitomas lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje

spausdinamas savo spaustuvių Prenumerata Metams: Argentinoje 20 Arg. pesų Urugvajuje 5 Urug. pesai.

Redakcija ir Administracija Av. Boedo 737, Bs. As. Tel. 97-4444

JURNALISTAS CICENAS UZTARIA RAŠYTOJUS

Kai neįmanoma JAV lietuvių spaudoje išdėstyti tiksliai, kad žurnalistas neturi imti atlyginimo už savo darbą, žurnalistas J. Cicenas „Naujienose“ paklausė:

— Kur ir kuris tremtinys gydytojas savo podarbinėmis valandomis nemokamai priima pacientus (čia kalbama apie pilnas teises gavusiuosius, ypač apie tuos, kurie spėjo įsigyti kabinetus, o prarasti iš tėvų gautus vardus ir pavardes)?

— Kur ir kuris inžinierius tremtinis (jau amerikiečių inžinierių lygtas teises gavęs) veituri paruošia bažnyčioms, mokykloms, susirinkimams ar pagaliau antkapiams projektus?

Kad už menkiausią rankos kilsterėjimą gydytojas, inžinierius, akusėris, salūninkas, batsiuvys ir kt. reikalauja atlyginimo, niekas nešoka pėstui, bet kai kultūrininkas (šiuo atveju rašytojas, netgi žvejiškosios Stalino nuomone — „siejų inžinieriai“) pareiskia, kad ir už jo kūrybą būtų bent našlės centu atsiseiama, tai jau, girdi, „verkštinimas“ ir, be kita, „tautos interesų išdavimas“.

MAZOSIOS SUOMIJOS PAVYZDYS KITIEMS

Juo tauta mažesnę, tuo ji tvarkingesnę. Tuo geriausias pavyzdys — Suomija, kuri vienintelė ir dabar moka savo skolas. „Naujienose“ taip komentuoja:

Suomija ir vėl užmokėjo dalį savo skolos Jungtinėms Valstybėms, šiek daugiau \$144,052 čekių už pirmąją pusę 1951 metų. Tą skolą Suomija užsitraukė per pirmojo pasaulinio karo, pirkdama įvairių medžiagų ir mašinų iš Jungtinių Valstybių.

Suomija nepaliauja jai mokėjusi dabar, kada boševikai yra jai užkėvę sunkią „reparacijų“ našta, kuri slėgia jos finansus ir krašto ūkį.

Kitos daug didesnės ir turtingesnės šalys atsiskak mokėti savo pirmojo karo skolas, pasiteisindamos tuo, kad jų išdai esą tūsti. Kai Jungtinės Valstybės bandė savo skolininkus raginti, kad atsiseitų, tai jie praminė Dėdę Samą „Dėdė šaiku“.

Tačiau Amerika telkė didelę pagalbą britams ir antrojo pasaulinio karo metu, o po karo šelpė visas Vakarų Europos šalis pagal Maršalo Planą.

Suomija iš šito Plano fondų negauna nieko. O karo metu ji buvo visai atiduota Stalino malonei. Ir vistiek ji laikosi.

PAREMĖME VASARIO 16 GIMNAZIJA DIEPHOLZE!

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (PLIAS) Argentinos skyrius pats pirmas šioje šalyje atsižvelgė į Vasario šešioliktosios Lietuvių Gimnazijos Diepholze išlaidų reikalus: Savo dviejų metų veiklos sukakties parengimo, įvykusio 14. 7. 51 Buenos Aires Lietuvių Klubo patalpose pilną pasparę to vienintelio lietuvių tautos švyturio Vakarų Europoje išlaikymui. Inžinierių pavyzdį turėtų pasekti visi Argentinos lietuviai.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdyba „A. L. Balsai“ atsiuntė pluoštą atsišaukimų Vasario 16 Gimnazijos reikalui. Atsišaukimus pasiūlymą visiems pareikalavusiems, kad jie pasiektų visus Argentinoje gyvenančius lietuvius.

Gerb. skaitytojai, reikalaukite atsišaukimų ir atsiųskite savo paštas adresu, kad galėtume juos išsiųsti ir visas Argentinos dalis.

Tikėk! Vienatvės valandose knyga liks Tavo ištikimiausiu draugu.

Casa Musketas

Savininkas Adol'as Musketas. Sanabria 2790/92, Buenos Aires. Telefonas: 50-5048.

Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda Lietuvos ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus. — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion Lietuvos firmos.

Lietuviai Penkiuose Kontinentuose

APIE TELSAUS NEI VARPŲ NEPASIRINKSI

Pro geležinę uždangą prasiveržusios šios sako, kad didžiausias bėdas suaučia sukolchozintuose okupuotos Lietuvos kaimuose. Lietuvos ūkis taip susinamas, kaip jau nusistatęs pačioje Maskolijoje.

Iki 1950 metų pabaigos Sovietų Sąjungoje kolūkių skaičius iš 252.000 sumažėjo iki 123.000. Ta proga buvo sukurta 80,000 didžiųjų — superkolūkių. Oficialiai aiškinama, kad tas kolūkių sujungimas yra išauktas našumo sumetimais: didesnis ūkis galės būti moderniškesnis, pažangiau tvarkomas. Iš tikrųjų gi atrodo, kad Kremlius priėjo išvados, jog ligišioliniai kolūkiai neatliko jiems pastatyto uždavinio. Jie neperdirbo kaimo gyventojų, juose neišnaikino privatinės nuosavybės pasilgimo. Super — kolchozų partija gali geriau kontroliuoti visus gyventojus; super — kolchozai, kurie praktiškai jau yra miesteliai, bet ne kaimas, atskiri kolūkiaičiai jau neturi savo nuosavos žemės sklypelio, kuriame galėtų pasodinti daržoves.

Jau 1950 m. Lietuvos kolūkiuose buvo uždrausta rinkti po rūgiapietės laukuose pasilikusias varpas. O šių metų pavasarį kolūkiečiams jau nebuvo išdalinta žemės privaciama naudojimui. Tokiu būdu nebus galimybes laikyti ir privačių gyvulių.

Pora km. už Telšiu yra „Anulėnų tarybinis ūkis“. Jo žinioje yra 7 tūkstantiai ha žemės. Jai apdirbti tas sovcхозas turėjo šių metų birželio mėn. 12 prastų arklų. (Tiesa iš viso arkliais buvo vadinama 40 kreatūrų, tačiau 28 iš jų buvo tikrosi dvesėlės, šlandien jos jau tikrai pastipusios). Ant 7.000 ha žemės buvo 97 karvės ir 4 buliai. Mašinų parke yra 7 įvairių kraštų gamybos traktoriai ir 1 kombainas, kuris pernai per rugpjūtį, nuvažiuojęs 25 metus, nebepataisomai sugedo. Pusė traktorių paprastai yra remontuojami. Remontą pasunkina atsarginių dalių trūkumas. Visą darbą kolūkijai atlieka 650 darbininkų, kuriuos prižiūri 63 valdininkai.

Savaime aišku, kad kolūkis turėdamas tokias priemones negali atlikti savo plano ir jo direktorius tikrai turi visą surinkta derlių atiduoti valdžios sandėliams. Na, pagaliau 63 valdininkai irgi nori gyventi.

Už varpų rinkimą laukuose bandžiama po 10 metų priverstinųjų darbų! O svarbiausia, kad kolūkiečiai darbininkai po dešimties surinkimo ir atidavimo tikrai neturi ko valgyti.

Ateinančios žiemos Lietuvos kaimiečiai laukia su ypatinga baimė. Jie žino, kad ji bus dar sunkesnę už praėjusią. Jie žino, kad tada jiems ir akis žiūrės dar baisesnis bėdas, kaip dabar. Šių metų pavasaris buvo labai sunkus, tačiau „ateinančių metų bus dar baisesnis.“

LIETUVIAMS MENININKAMS PRANESIMAS

Plečiant Free Europe pagalbą pavergtos tautos, sudaromas Komitetas Menininkams Padėti. Kol kas projektuojama paroda, duoti jiems progos parodyti savo darbus. F. E. Komitetas apmoka transportą. Europoje esančių darbų bus priimti Parizyje. Ekspedicijos firma, kuriai tai bus pavesta, bus nurodyta vėliau. Komitetas apmoka sales, sudaro reklamą, apmoka apdarą (bet be rėmų). Bus mėginta per Parodą eksponatus paruošti, kad menininkams padėti. Tą viską planuos ir vykdys Memininkų Komitetas, sudarytas po vieną narį iš kiekvienos tautos (11), plus 1 asmuo jau dirbęs tą darbą nuo F. E. Vėliau ta Memo Taryba gal išleis ir kitokių sumanymų: gal bendrą meno mokyklą. Visais šiais reikalais prašoma rašyti adresu: Consulate General of Lithuania, 41 Wst 82nd St, New York 34, N. Y., U. S. A. ELTA.

DEJAUGSMAS PER PRIEVARTĄ

Profesinės sąjungos ansamblio vadovas V. Jakėlaitis, boševikų įsakytas, sukūrė 11 naujų sovietinės Lietuvos „liaudies“ sokių, skirtų naujai įsteigtų kolchozų gyventojams. Naujieji liaudies sokiai turi tokius pavadinimus: „kolektyvinis darbas“, „traktorininkų sokiai“. Trūksta dar rusiškos nagaikos ar politruko nagaikos sokių. Rusai okupantai naujaisiais sokiais yra sužavėti ir visą ansamblių gabena į Maskvą, kad ten rusus palinksmintų. „Dailės“ kombinato užsakyti „liaudies kostiumai“, nors tiems, sovietiniams „liaudies“ sokiais, geriausia būtų dabartiniai kolchozinių dėvimi lopyti skudurai ir tuščios tarbos ant pečių.

KAIP SOVIETAJ EŽUGDO LIETUVOS ŽEMES ŪKĮ

Kadangi niekas netiki komunistų skelbiamais „laimėjimais“ žemės ūkyje, ypač įvedus kolchozų sistemą, tai jie žmonių prakaitu surinktais pinigais leidžia visokias brošūras, kuriose, klasodami duomenis, stengiasi jais pūsti žmonėms miglą į akis, anot vieno pereltais metais atvykusio iš Lietuvos mūsų tautiečio, visai mato, kaip ten, kur „seniau žūravo kviečiai ir lyg mūras kilo javas, šian dien stypso kolchozų unys“. Viena tokių brošūrų yra ir K. Liaudies „žemės ūkio pakilimas Lietuvoje“.

Tas, tariamasis pakilimas, tėra nebet tik autorius galvoje, tačiau kad galėtų tikėti kiti, prirašyta daugybė klasotų duomenų, kuriais, komunistai niu akplėšikumu ir operuojama. Pažyginus kad ir britų veikale „The Baltic States“ (181. 1938 m. Londono) paskelbtus 1930 m. duomenis su komun. spaudos šlandien skelbiamais „laimėjimais“, matyti, kad jiems ir dabar dar toli iki tų laimėjimų, kurie buvo N. Lietuvoj pasiekti po ilgo ir vargaus karo per dešimt metų, būtent 1930 m.

Po 33 komunistinio valdymo metų Rusijos gyvulių ūkis nebuvo pasiekęs net 1913 m. lygmenis.

LIETUVOJE darbininkas mėnesiui uždirba nuo 300 iki 400 rublių. O kainos yra sekančios: Juodos duonos kg kaštuoja nuo 1/2 iki 2 rublių, o kartais kaina pastekdavo 5 rb., pieno litras 4-5 rb., 10 klaušinių — 9 rb., lašinių kg. 20 rb., avie nos kg. 12-15 rb., sviesto kg. 40-50 rb., degtinės litras apie 50 rb., suknelė 300 rb., dviratis 600-700 rb., vyr. kostiumas apie 1.000 rb. Visko laisvai nusipirkti, net ir automobilių, gali tik Lietuva okupuoti atsiųsti skurdliai, o nuo savo žemės ir bakūzių išlaisvinti Lietuvos valstiečiai gyvena baudžiaviniškai skurdą. (Lietuviai per mėnesį uždirba vos 6 kg. sviesto!)

PRASIMANYMAIS TEISINA TREMIMUS

Boševikai, norėdami pateisinti tremimus, emė ironiškai, kad jie vieni veža žmones į Sibirą, bet panašiai darą ir kiti. Ešą, 1927 — 35 metais JAV vyriausybė iš Lietuvos vyriausybės nusipirko po 100 litų už galvą 60 tūkstantių žmonių ir juos išvežė katrogos darbas ir Amerikos šachtas ir plantacijas. Pen daugumas išvežtųjų, dėl nepakeliamų darbo sąlygų, išmirę. Vargšai tie amerikiečiai, jie ir nežinojo, kad katargoje gyvena.

VILNIUJE, Kaune, šiauliuose ir kt. okupuotos Lietuvos miestuose pagaminti fabrikai gaminiai išvežami Rusijos gilumon. Net Jonavos baldų fabriko pagamintos kėdės išgabentos Lomonosovo vardo Maaskvos universitetui ir konservatorijai.

PROF. J. BALTRUSAITIS, gyvenantis Parizyje atstovauja lietuvių tarptautinėse kultūrinio pobūdžio įstaigose.

NAKTINĖ DABOKLĖ DARBININKAMS

„Inkaras“, guminės avalynės fabrikas Kaune (buv. dr. Karvelio) įtalės Lampėdžiūsoje naktinę sanatoriją, į kurią perkavoti siunčiamas kas trečias darbininkas. Ešą patogiu, atkrenta darbininkų atostogų reikalas. Naktimis darbininkai sanatorijoje dar poligromotos pamokomi, o diena fabrike plūsa. Tokių „sanatorių“ dar nei vienas kapitalistinis darbininkas išnaudotojas nedasigalvojęs, — džiūgaujama okupantų spauda.

KLAIPĖDOS Krašto trys lietuvių žvejai, prasiveržę pro Sovietų sargybinius, laimingai pateko Švedijos. Sovietų reikalavimą juos išduoti švedai atmetė.

VAKARŲ Vokietijos vyriausybė be trugdytų vizuoja pabėgėlių turimus Nepriklausomos Lietuvos pasus.

SOVIETINĖS PENSIJOS

Sovietinė Sąjungoje, Stalino konstitucija visiems garantuoja „aprašintą senatvę“. Pagal tą konstituciją mokama pensija taip: paprastais žmonėms, nebuvusiesiems komunistų partijos nariams, nuo 17 iki 73 rublių per mėnesį, o sovietinio maršalo našlėi nuo 3.000 iki 5.000 rublių per mėnesį. Už 17 rublių daugelyje Sovietų Sąjungos „respublikų“ galima nusipirkti tik duonos kilogramą (16 rublių) ir druskos saują.

KAIMO GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS gegužės mėnesį įvyko Kaune. Jame dalyvavo per šimtą gydytojų. Paskaitas skaitė prof. Šo paskaitas, gyd. Parnarauškas, gyd. De madaičiūtė ir kiti.

K. SIDABRAS, Jonas A. Gričius, J. Starčėnka, JAV kariai lietuviai, tebekariauja Korėjoje. Bendrai, Korėjoje yra keli šimtai lietuvių karių.

DR. VYDONUI sukako 86 m. amžius. Mokslininkas gyvena Vakarų Vokietijoje. Visi jo šeimos nariai išmirė. Liko tik jis vienas, grietasis velgeterjonus.

MOKSLININKAI PAVEISTI POLITIKIERIAIS

Šeštoji mokslo personalo konferencija įvyko Vilniuje gegužės mėnesį. Konferencijoje padarė pranešimus: K. Biellukas — „Didžioios komunizmo stovybos“, N. Neupokojev — „Vals tiečių judėjimas Vilniaus ir Kauno gubernijose revoliucinės situacijos metu“, P. Pakarklis — „MTB — kolūkių suklestėjimo laidas“, J. Senkus — „Draugo Stalino mokslas apie dialektiką ir lietuvių tarmių tyrimas“, M. Kaveckas — „Lietuvos TSE teritorijos geologinių tyrimų praktinė reikšmė“, S. Sereševskis — „Pavlovo mokslas apie antrąją signalinę sistemą“ ir kiti. Iš tų pranešimų numanu, kuo verčiami susirūpinti Lietuvos mokslininkai.

BRUKTOSIOS TEMOS MOKSLEIVIAMS

Okupuotos Lietuvos gimnazijose visa gegužės mėnesį vyko iš klases į klasę keliamieji ir baigiamieji egzaminai. Rasomiesiems egzaminams iš lietuvių literatūros abiturientai turėjo tikrai „įdomių“ temų pasirinkti. Pav. „Kova dėl tarybinės tėvynės laisvės ir nepriklausomybės pagal A. Fadajevo romaną Jaunoji Gvardija“, „Didžioios stalininės stovybos — ke lias į šviesią komunizmo ateitį“, „Lietuvių tauta broliškųjų tarybinų tautų šeimoje žengia į šviesią komunizmo ateitį“, „Suočinio išnaudojimo demaskavimas Petro Cvirkos kūryboje“, „Tėvynės melė Puškino kūryboje“ ir pan. Abiturientai šį egzaminą, išskaitis šalininkais sakiniais, išlaikė patenkinamai, nors jie mieliau būtų parąšė rašomuosius darbus temomis: „Rusų okupantų priešpauža“ ar „Ašarų kelias į Sibirą“.

LIEPIA SKUSTI AVIŲ VILNAS

Nors ne daug avių dabar Lietuvoje yra, bet ir jas okupantai skuta, kaip velnius nuo nedugusios eglės smala savo kiauram katilui. Okupantų įsakymu, visos nukirptos avių vilnos turi būti atiduotos „valstybei“ (Sov. Rusijai, vadinasi). Taip ir buvo daroma, kol dabar okupantų kontroleriai apsižiūrėjo, kad vilnos ne visai trumpai kerpamos ir kad papildvė paleikamos nenukirptos nuo žas. Žiūrėkit, — bliuana jie. — Tai valstybės įvogimas. Po tokio triukšmo kerpatas ir avių papildvės. O kad dėl to jos persėla ir krinta, kalbintiškai bus trakti tarpe ty, kurie šio tuo dalyku nieko bendra neturi.

TEBEGAMINA MULKALUS

Norėdami dar daugiau žmonėms apdūmti akis, komunistai Lietuvoje stato 3 filmos apybraižas: apie raudonąjį geštaplūnką „rašytoja“ A. Gudaitį ir Guzevičių ir prie jo pridėta dar Dabutuovos selekcijos stotį ir sov. Sąjungos bokso meistrų lietuvi A. Sočišką. Kai tas važinėjo po užsienį, sovietai visur skelbė, kad jis rusas ir tik dabar, propagandai, jau prireikė jį vėl padaryti lietuviu.

DIRVA“ (19. 7. 51) kritikuoja VILK'o nario J. Brazaičio rašinius, rasdama juose „boševikišką“ gaidą ir kenkiajamą platesnės visuomenės bendram prisidėjimui prie VILK'o vadovaujamos veiklos. Labiausia Brazaičio kaltinamas už tai, kad kalbėdamas apie 1941 m. birželio mėnesio sukilimą, išsireikšė, kad sukilimas, „ka-astrofos nušautų“ vie ton, į valdžią pastatė naujus žmones. Ešą tik boševikai taip užgavę Nepriklausomos Lietuvos valdžios nušlavimui...

ANTANAS VAITKEVIČIUS, atvykęs Bostonan grįžta atgal Vokietijon, kad ten testai medicinos mokslo studijas.

JURGIS PAGALYS, iš tremties atvykęs į JAV, atidarė lietuviškos duonos kepiką: 841 W. 33 St., Chicago, Ill., USA.

JAUNUOLĖ BOSTOVAITĖ PRIPAJISTA TIK ARMOKA

Okup. Lietuvoje išleistas pradedančiųjų sovietinių rašytojų almanchas „Jaunieji“, M. Sluckio redaguotas. Almanache yra Antano Jonyno ir J. Macevičiaus eilėmis suredaguotas „Lenino“ kolchozinių, Teišių rajone, padėkos laiškas Stalimui. Šiuo „laišku“ Jonynas ir Macevičius iškilio į žymiausių sovietinės Lietuvos „poetų“ eiles. Almanache rašo visa eilė naujųjų rašytojų: J. Avyžius, P. Širvytis, V. Sulcaitė, V. Rudokas, P. Andriuskevičius, V. Grybas, J. La pašinskas, V. Bloš, J. Ošauskaitė, E. Eleionis ir kt. Visiems jiems boševikai dar prikla, kad per mažai maupsnų sovietinę tvarką ir jos rojų. Tačiau Bostovaitė priklašima per didelės atvirumas, nes ji vienintelė sovietinės kultūros atstiekimą Lietuvoje mato tik boševikų grojamoj armokoj.

„MUZIKOS UNIVERSITETA“ VILNIUJE IR KAUNE

Vilniuj pirmą paskaitą skaitė valdybos virš. J. Banaitis. Ją palydėjo radio komiteto simf. orkestro koncertas, diriguojamas A. Klenickio. Buvo atlikti sovietinių kompozitorių kūriniai: K. Galkausko Simfonija, Vainiūno Vargonų koncertas, Talat-Kelpšos uvertiura, J. Karoso suita. Muzikos „universitetas“ užplanuotas ir Kaune.

ADV. F. J. BAGOČIUS pasveiko ir vėl įsijungė į JAV lietuvių visuomeninį veikimą. „Vienybė“ rašo, kad jis kandidatuos į S. L. A. pirantų suriktuos. Žmonės išduoti arba ištremiti ir baistijamas Hitlerio ir Stalino koncentracijos stovyklas. Tikės tanchai šio krašto lietuvių dar ir dabar labai ir labai vargsta Vakarų Vokietijos kaimu ir priemiesių landynėse. Nacionalistinės vokiečių jėgos siekia juos saviems tikslams paverkti, nutantinti. Šie lietuviai reikalingi teisinės, kultūrinės ir medžiaginės paramos. BALF'as yra daug pagelbėjęs, bet tos pagalbos toli gražu nepakanka. Mažosios Lietuvos lietuvių politinės ir kultūrinės organizacijos reikalingos lėšų. Jų spauda laukia paramos. Jų mokyklos privalo išlaikyti. Ypač ramina Vasario 16-osios gimnazija, Diepholze, kurioje mokosi daug šio krašto lietuvių.

V. VAITEKONO STRAIPSNIS APIE VILK'Ų PIRMININKĄ

New Yorke gyvenančio Vytauto Vaitekono straipsnis apie VILK'ų pirmininką prėlatą Mykolą Krupavičių laimėjo trečią premiją „Draugo“ paskelbtame konkurse.

Krupavičius gimė Balbieriškyje, Mar. a., spalį 1, 1885 m. Jo tėvas anuomavo ūkius, paskiau emigravo į JAV.

Baigęs mokytojų seminariją Veltoriuose, M. Krupavičius mokytojavo Mėstiriuose, Paskui baigė Gvėdišką seminariją Seinuose ir dv. akademijs Petrogade. M. Yčo gimnazijoje Voroneže buvo kapelionu. Būdamas Nepriklausomos Lietuvos ž. a. ministru vykdinė žemės reformą, kurios 1905 metais reikalavo valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratai.

ANGLIJOS SOSTINĖS LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS

Jau 1896 m. Londone įsikūrė pirmutinė lietuvių draugija „Vienybė Lietuvių“, kuri veikia ir dabar. Be to, Londone veikia: Draugija „Būta“, sv. Onos Draugija, Lietuvių Sporto Klubas, Londono Lietuvių Socialinis Klubas ir Londono Lietuvių Federacija.

Daugiau lietuvių draugijų veikia Skotijoje. Po antrojo pasaulinio karo įsikūrė Didžioios Britanijos Lietuvių Sąjunga ir Bendruomenė su skyriais.

DR. VINCAS MISIULIS, gvil-dendamas pagėgėlių ir tremtinių pavadinimą teigia, kad į laisvąjį pasaulį atvykę lietuviai po antrojo pasaulinio karo nėra joki tremtiniai, bet tik pagėgėliai. Tremtiniai yra tie, kurie ištremiti Sibiran. Ir tremtinių ir pagėgėlių buvo ir caro laikuose.

DR. PRANAS GALINIS yra pirmas lietuvis baigęs Harvardo universitetą daktaro laipsniu. Jis mokytojaus Bostono gimnazijoje. Prieš karą jis tris kartus lankėsi Lietuvoje.

MAŽOSIOS LIETUVOS BICULIŲ ATSIŠAUKIMAS

Mieli Lietuviai!

Mūsų brangiosios Lietuvos etnografinė dalis yra tarp Prieglaus ir Nemuno — Istrutės, Tilėsės, Klaipėdos, Šilutės kraštas. Čia gimė, gyveno, dirbo ir kūrė šimtai tūkstantių mūsų tikrųjų brolių — lietuvių. Šis kraštas davė Lietuvii Tautai, lietuviškosios kultūros pašabas Joną Bretkiną, Joną Rėšę, Kristijoną Duonelaitį, Vilijū Vyduką, Storasą, Martyną Jankų, Kris tųpą Lėkšą; Zaunius, Jogamastus ir daugelį kitų. Šiame krašte lietuviška dvasia, nors ir slopinama, nuolat ruseno ir išsilaiškė iki šių dienų. Pili-kalnio, Gumbinės, Labguvos, Pamario, Juodkrantės apylinkės buvo ir pasiliko giliai lietuviškos. Nė Vokietijos kaiseriu, nė nuožmaus Hitlerio pastangos nepajėgė išalopinti lietuviškos židinius. Šio krašto lietuvių pagrindinis tikslas buvo ir tebėra: išsilaisvinti iš svetimųjų priešpaužės ir išjungti į atkurtą Lietuvos Respublikos ribas.

Visu lietuvių šventa pareiža šiuos Mažosios Lietuvos brolių siekimus visuo paretmi. Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija šia paramą organizuota. Šio pagrindinis tikslas yra kelbėti šio krašto lietuvių kovai dėl teises grįžti į bendrą visų lietuvių šeimą su vo laisvoje ir demokratinėje Lietuvos Valstybėje. Draugijos svarbus siekimas — telkti lėšas Mažosios Lietuvos lietuvių politinei akcijai vykdyti, kultūrinei veiklai finansuoti ir paverę, lius suselpti.

Antrojo pasaulinio karo metu ir šiam karni pasibaigus dėl baistijos boševikinės priešpaužės visli lietuvių daug kentėjo ir tebekentia, bet ypatingai buvo sunaikinti Mažosios Lietuvos lietuvių. Jų sodvės karų ir okupantų suriktuos. Žmonės išduoti arba ištremiti ir baistijamas Hitlerio ir Stalino koncentracijos stovyklas. Tikės tanchai šio krašto lietuvių dar ir dabar labai ir labai vargsta Vakarų Vokietijos kaimu ir priemiesių landynėse. Nacionalistinės vokiečių jėgos siekia juos saviems tikslams paverkti, nutantinti. Šie lietuviai reikalingi teisinės, kultūrinės ir medžiaginės paramos. BALF'as yra daug pagelbėjęs, bet tos pagalbos toli gražu nepakanka. Mažosios Lietuvos lietuvių politinės ir kultūrinės organizacijos reikalingos lėšų. Jų spauda laukia paramos. Jų mokyklos privalo išlaikyti. Ypač ramina Vasario 16-osios gimnazija, Diepholze, kurioje mokosi daug šio krašto lietuvių.

Nepagalėkime vieno, antro dolerio žingsnyje, svarbiausias reikalavimas. Tikriausiai centas su dešimtinumu bus priimtas, pakvituotas ir viešai paskelbtas spaudoje. Aukos šalinai bus suderintos su veikiančiais BALF'ų organizacija ir stengiamais išvengti nereikalingo dvi-luppumo.

Steigkime Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos skyrius. Šiam reikalui prašykime Draugijos įstatų šios Valdyboje. Steigkime narius! ir jau veikiančius Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos skyrius. Palakykime Mažosios Lietuvos lietuvių vykdomą politinę, kultūrinę ir šalpos akciją visuomenėje, spaudoje ir gyvenime.

Visais reikalais prašome kreiptis ir aukas siųsti Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos išdinin-kui šiuo adresu:

J. MASIOTAS, 3310 So. Union Ave., CHICAGO 16, Ill., U. S. A. Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Valdyba

LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATAI KANADOJE

Kanados lietuviai socialdemokratai įsteigė Centralinį Komitetą. Kuo pu suvažiavimas įvyko 17. 6. 51. Komiteto pirm. išrinktas A. Frensis, sek. B. Bedarfas, išd. V. Dagilis, vald. nariai: J. Novogrodskis, V. Žemockas ir J. Černiauskas. Adresas: Lithuanian S. D. F., P. O. Box 365, Oakville, Ont., Canada.

Advertisement for 'ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS KALENDORIUS 1952 METAMS'. Includes text: 'JAU PRADEDAMAS RUOŽTI SPAUDAI — KAIP KIEKVIENAIŠ METAIS Nėpaprastas Labai Įdomus Naudingas ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS KALENDORIUS 1952 METAMS'. Also includes address: 'Bendrądarbiai rašius ir prekybos firmos skelbimus šiam kalendoriui prėsoma pridūoti iki spalį 1 d., 1951.'

V. K. B. V. S.

Veidmainingumo Rekordai

Juk Antanas Smetona ne juokais laikė save antruoju Vytautu Didžiuoju ir būsimosios, naujosios, galingos Lietuvos kūrėju, ir šiltingas buvo tik minčių garsintuvas ir jo sumanymų vykdytojas.

Man buvo įdomu ir svarbu išsiaiškinti nuomonę apie susidarėjusią padėtį, vadinamą „šiltingas“, iš žmogaus, kuris be atodainių reikią savo paširtas, neatšveikdamas, patinka jos ar nepatinka tam, su kuo jis kalbasi. Aš gerai žinojau, kad jis nevaldantis ir pasakys, ką mano, — ar privalau imti nedėkingas šios sąlygos pareigas, ar turiu teisę nuo jų griežtai atsiskirti ir liautis svyravęs.

Papasakojau jam viską — savo pasikalbėjimą su Dekanozovu, su Merkio, šiltingas atidėjęs manęs klausė, kramtydamas iš susijaudintu nagus. — Kas liečia Smetoną, tai Merkys labai klusna. Prezidentas šiole, ką darė. Tremtyje jis Lietuva bus naudingas, negu čia pasilikęs bolševikų pastumdėlis. — Jo vietoje aš taip pat būčiau pasilegęs.

— Bet ka tu man patarai dabar? Ar turiu priimti Merkio pasiūlymą ar galu lengva širdimi nuo jo atsiskirti?

— Aišku, kaip diena, kad privati priimti. — atrodė man šiltingas. — Aš netikiu nei vienu Dekanozovo žodžiu ir manau, kad bolševikai jau yra susitarę su vokiečiais dėl Lietuvos ir apskritai dėl visų Baltijos valstybių likimo, bet turim gelbėti, kas dar išgelbėti galima.

— Vadinasi, patari man pasidaryti bolševikų „pastumdėliu“, kaip patari išsitarai, ir gal nieko nepasiekęs pasiimti visą atsakomybę už jų veiksmus Lietuvoje, būti atleistas apskritai tu dėl bendradarbiavimo su jais ir, ko gero, netekti dorą vardą...

— Kokią turi reikšmę vieno žmogaus vardas ar gyvybė, kai yra reikalinga gelbėti valstybę ir tautą, — net susuko šiltingas. — Aš irgi buvau šiltingas ir būčiau nei vieną akimirka nesvyravęs, jei bolševikai nebūtų atėmę mano asmens. Ir šina, kodėl privalai? Aš taip galvoju: anksčiau ar vėliau, be abejojimo, vokiečiai karą turės pralaimėti. Tada ir bolševikams, kaip vokiečių draugams, teks pasitraukti ir iš Lenkijos ir iš Lietuvos ir kitu rytu, kurias jie bus užėmę su vokiečiais susitarę. Būtinai reikia, kad iki tam laiku, nori formaliai, išliktų Lietuvos vyriausybė.

Pareiščiau abejojimą, kad aš galėčiau padėti tokiam uždaviniui, kuris ir prityrusiam politikui nebūtų lengvas. Be to, negi žinau, kas yra tie primėsti man bendradarbiai? Be abejojimo, jų tarpe sudarą komunistų, o gal net provokatorių...

— Šiltingas susirūpino, susimąstė.

— Vietiek neturi tiesos atsiskirti. Gal teks nukentėti, bet ir mes visie senosios kartos intelektualai ir nepriklausomos Lietuvos kūrėjai jau esame pamerkti. Būsimie sunaikinti vienu ar kitu būdu visi, kurie nepanorės ar negalės pasprukti į užsienį, jei karas ilgėliau užtruks. Aišku, pirmojo eilėje politiniai veikėjai, kaip aš ir į mane panašūs, bet iš Lietuvos aš nebėgsiu.

— Tavo pranašavimai tiesiog siau bing! — pasakiau jam. — Jie ir į mane drąsiai siela galėtų atbauginti.

— Žinai, ką tau patarsiu, — pasakė iš vietos šis bėgtoji išilgai kambario. — Pamėgink patsai derėtis su bolševikais. Pareikalauk, kad į vyriausybę išliktų nors Natkevičius, mūsų dabartinį atstovą Maskvoje, ar bent Ernestą Galvanauką. Jei bolševikams tikrai svarbu, kad nauja vyriausybė turėtų krašto pastikėjimą, jie gali sutikti, jei griežtai pareikalauti.

— Manai, kad Galvanaukas tokiomis perspektyvomis sutiktų čia? Vyriausybė? — pareiškiau abejoję. — Dang ką galima prikišti Galvanaukui, bet kad jis yra tikras patriotas, ištikimas Lietuvos sūnus, aš neabejoju.

— Paskambink jam ir sužinok, ar jis namie, — paprašiau. — Norėčiau su juo pasikalbėti.

Šiltingas paskambino. Galvanaukas buvo namie ir sutiko su manim pasimatyti tuojau.

— Neuzmiršk kad sunkaus kryžiaus, kurį likimas nori užtikti ant tavo pečių, neturi tiesos nusikratyti, — atsivertindamas kalbėjo šiltingas. Jau duryse jis mane nutvėrė už kaklo, apkabino abiem rankom ir pakabino. — Tai mano palaiminimas į Golgotą kopti...

Galvanaukas pusryčiavo, kai aš atėjau. Pas jį suradau V. Sidzikauską, buvusį mūsų atstovą Berlyne.

— Pasakiau, kokiu reikalu atėjau.

— O ką mano šiltingas? — susidomėjo Galvanaukas.

Atpasakojau šiltingo nuomonę apie liūtiną reikalą čia ir vyriausybę, bet nusilepiau jo nuotikalingus pranašavimus, kuriais aš tuo metu ir pats netikėjau. Aš, kaip ir daugelį kitų, klydau, manydamas, kad bolševikai jau yra pamatę savo klaidas, kurias padarė pirmaisiais valdymo mėtais, ir jų jau nebekartos. Išorinius pakeltimus, daromus tik formaliai, laikiau tikros evoliucijos požymiais.

Taip manydamas, neabejojau, kad laisvas kartojamos klaidos kitose kraštuose, kuriose jiems pasisekė įtvirtinti nors laikinai, išgyventos jau padėjo Rusijoje.

— Pasakiau E. Galvanaukui, kokiu reikalu pas jį atėjau.

— Aš visai pritarau šiltingo nuomo-

IS PIRMOSIOS BOLŠEVIKŲ OKUPACIJOS LIETUVOJE

(Tęsinys iš pereinio „A. L. B.“ Nr.)

nei, kad niekas mūsų neturėtų staiskinti nuo darbo, kuris gali būti naudingas Lietuvai, nors tasai darbas grėstų didžiausiu pavojumi, — pareiškė Galvanaukas. — Neatsisakau jėgų ir vyriausybės narius, jei tik jums pasiseks įtikinti dabartinės padėties viešpačius, kad aš esu reikalingas. Bet aš abejoju, kad jums tai pasisektų.

— Pamėginu, — pareiškiau.

— Neabejoju, kad bolševikai čia reikiai išsilaukys. Jų karas su vokiečiais neišvengiamas, — įsikišo į mūsų pasikalbėjimą V. Sidzikauskas. — Jis ir karą pradėjo tik todėl, kad užgrobtų čerlingus Ukrainos plotus, kurių kolonizacijos planai seniai jau pagaminti. Karas su angliais ir kitais jų sąjungininkais — tai tik priemonė užnugariumi apsaugoti. Vokiečiai visai neslepia savo siekimų ir tikrųjų tikslų. Jie mano, ir visai pamatuotai, kad bolševikams nugalėti užteks vieno kito mėnesio laiko.

— O jų draugiškumo sutartys su bolševikais, sutikimas atiduoti jiems didžiausius Lenkijos plotus, net tas Rumunijos dalis, kurios niekadoms nebuvo rusų valdomos, nekambant jau apie Baltijos valstybes? — paabejojau jo teigimu.

— Ir nacliams ir bolševikams sutartys neturi jokios reikšmės, tuo įsitikinti turėjom ir mes ir visas pasaulis pakankamai progu, — pareiškė Sidzikauskas. — Tiek vieni, tiek ir kiti jų mano, kad laikytis sutarčių, kai jos jau nereikalingos jiems, yra pasenęs buržuazinis prietaras, dargi labai negrįstas, o bolševikų akimis — netgi nusizengimas prieš partijos kodeksą.

— Vokiečių laimėjimas sudarytų mūsų tautai tikrą pavojų, — pastebėjo Galvanaukas. — Jiems čia įsigalėjus visą mūsų tautą būtų pasmerkta išnykti.

— Niekomet jie nelaimės karai! — karštai pareiškė Sidzikauskas. — Anglai — šalti realistai. Negi jie ržvisti teisi karą, kai beveik visą Europą šlandien vokiečių rankose, jeigu neturėtų užtikrinimo, kad į karą tikrai įstos ir Jungtinės Amerikos Valstybės su visa savo technika ir išteklių galybe. Te tik vokiečiai išvėlia į kara su rusais ir įklimpsta į jų begalinės erdves, pamatysite, kad amerikiečiai paskelbs jiems karą. Įstoje, kai visų tų jėgų jau bus išsismuštos ar bent žymiai susilpnėjusios, šis mūšas karo likimą ir su juo visą pasaulį.

— Jūsų samprotavimai, pone ministeri, visai realūs ir įtikinami, — lyg nusizadėjęs pritariau jam. — Duok, Dieve, kad taip atsitiktų.

— Jūsų uždavinys — išlikti čia bent vyriausybės pavidalą, kol ateis vokiečiai. Tada jau jūs nebetiksite ir turėsite savo vietą užleisti kitiems, kurie stengsis eiti tuo pat keliu, kol pagaliau ir vokiečiai pralaimės. Tada tik Lietuva galės vėl atstatyti ant savo kojų ir sudarys tikrą nepriklausomą vyriausybę.

— Gal tada Smetona sugrįš, — įterpiau savo pastabą.

— Ne, Smetonos dainelė, kaip ir visų kitų diktatorių ir diktatoriukų, jau bus sudainuota. Jo valdymo mūsų krašto gyvenime jau baigtas, — su įsitikinimu pabrėžė Sidzikauskas.

— Jis ir pabėgo staiga ne tiek bolševikų bijodamas, kiek savųjų, bent aš toki išdidi gavau, pasimatęs su juo Eitkūnose, — pastebėjo Galvanaukas.

— Rodos, jis jį vijotės? — klausiau.

— Vijomės su generolu Vitkausku, bet neavijome. Kai atvykome į Kybartus, ten jau nesuradom Smetonos, — pasakoja Galvanaukas. — Prie sienos ji buvo sulaukę šauliai ir gana nemandažiai su juo pasielgė, bet jis išvengė ir aplinkiniai keliais, ner balas, basi nerėjo su lydvovais per sieną. Vitkauskas buvo uniformuotas, todėl negalėjo pereiti sienos, bet aš nuvukau į Eitkūnus ir suradau jį viešbutyje „Rus“. Mėginau jį prikalbinti grįžti, bet šeimynai beveik išstūmė mane iš kambario. Tuo nieko nepėję turėjome grįžti į Kauną...

Kai apie antra valandą grįžau namo, man pranešė, kad jau kelis kartus buvo skambinę iš rusų atstovybės, vis klausdami, ar dar nesu grįžęs. Prašė paskambinti, kai tik sueršiu.

Maniau pirmiau papietaut ir tik tuomet paskambinti. Bet nespejau dar atsistoti prie stalo, kai telefonas ėmė veikti. Man priėjus ir paklausius, kas skambina, atsiliepė atstovas Pozdniaukovas. Jis tuojau perdavė ragelį J. Paleckui, kuris paklausė manęs, ar jau esu apsilaprendęs priimti pasiūlytąsias pareigas ir ar jis galis pateikti ein. Prezidento pareigas Merkio naujos vyriausybės narių sąrašą ir prašyti patvirtinti jį?

Atsakiau, kad mano sutikimas pareis nuo sąlygų priėmimo, kurias tu ršiu pateikti, ir prašiau paskirti vietą, kur galėčiau su juo susitikti ir pasikalbėti.

Paleckis ilgai tylėjo. Matyti, pridengs ragelį tarėsi su savo patarėjas. Paskui pasakė, kad patsai pas mane atvažiuos.

Už pusės valandos atvyko, tik ne vienas, bet su Pozdniaukovu.

Aš jau buvau pasiruošęs, kaip turėu kalbėti ir kokiu būdu pareikalauti, kad į ministerių tarybą būtų pakviestas Galvanaukas. Todėl iš karto pradėjau pasikalbėjimą pareiškian, kad mano nuomone svarbiausia ministerių taryboje vieta ir atsakingiausias vaidmuo — tai finansų ministeris. Kitose srityse padarytos klaidos lengvai išlyginamos, o finansų srityje jų beveik negalima atitaisyti, bet greitai laiku. Dažniausiai šioje srityje padaryti klaidingi žingsniai skaudžiai atsiliepia ir krašto gyventojus ir kuriam laikui net gali sužlugdyti visą krašto gerovę. Būsimosios ministerių tarybos sąrašą numatysiu finansų ministeriu asmuo man visai nėra žinomas, kaip finansininkas, ir todėl negalėsiu juo pastikėti ir tuo pačiu pasiimti atsakomybę prieš kraštą.

Paleckis pritraukė mano kalbą pasaba, kad į finansų ministerio vietą yra siūlomas gabus finansų ministras...

— Niekas dar tada nežinojo apie slaptus Maskvos sutartimus su Hitleriu, kurie pasiekėjo tik karui pasibaigus. Todėl, išgirdęs šį Mašalaitio pasakojimą, pagalvoju, kad Paleckis nėra susirūšęs jokiais pasidėjimais bolševikų atžvilgiu ir mano taip, kaip ir mes manome; tikisi, kad laviruodami galėsime išliukti, kol pasibaigs karas, ir tuo išgelbėsime Lietuvą ir jos nepriklausomybę.

— Lengviau atsiliepiu, pagalvojęs, kad Paleckio amonyje turėsime ne priešą, bet bendramintį...

Dešimtą valandą jau buvo susirin-

(Nukelta į 5-tą pusl.)

rijos valdininkas ir liaudininkų partijos šymus veikėjas.

Atsčiau, kad valdininko sugebėjimas gerai atlikti pavestą jam darbą visai neįrodo, kad jis bus geras finansų ministeris. Metas dabar labai sunkus, nepaprastai gali būti painios darbo sąlygos, kurios pareikalau, kad žiam atsakingam darbu vadovautų prityręs žmogus, turįs ne tik mano, bet ir viso krašto pastikėjimą. Sutičiau priimti siūlomas man pareigas — faktiškai ministerio pirmininko — tik tuo atveju, jei finansų ministras būtų pakviestas E. Galvanaukas ar prof. Jurgutis.

Paleckis pasiūdrėjo į Pozdniaukovą, lyg klausdamas jo patarimo.

— Aš manau, kad tamsta turėtum gerai apsvaistyti pošto profesorius pasiūlymą ir tik apgalvojęs duoti atsakymą — patarė jam Pozdniaukovas.

Paleckis, pritardamas, lingavo galva.

— Gerai, po valandos kitos aš tamstai, pone profesoriau, dar šiandien pranešiu savo nusistatymą šiuo klausimu, — pareiškė jis atsiliekdamas.

Tuo mūsų pasikalbėjimas šį kartą pasibaigė.

Buvau tikras, kad jis nuvyko į Maskvos atstovybę tartis. Maniau, kad ten nesutiks išleisti Galvanauko į ministerių tarybą, tokiu būdu atkris ir mano kandidatavimas kuo būčiau labai patenkintas.

— Bet atstikto kitaip. Nepraslinko dar valanda, kai Paleckis paskambino, kad jis rado sąlygas priimtinomis. Užklautas Galvanaukas nutiko paminti finansų ministerio vietą. Tikisi, kad daučiau klifičių nebeatiras ir rytdien, jis galėsias sukviesti pirmą naujosios vyriausybės pastarimą.

Susirinkimas skiriamas pašarimą su landą tyto ministerio pirminiko raštinėje...

Atvykau į ministerio pirmininko raštinę anksčiau, negu buvo sutarta — apie dešimtą valandą. Mane sutiko Mašalaitis, ministerių tarybos reikalų vedėjas. Jis man papasakojo, kad Paleckis buvo čion atvykęs dar prieš aštuntą. Pasikalbėjęs su juo, Paleckis paskambinę iš rusų atstovybės, ilgai kalbėjęs telefonu, paskui pareikalavo automobilio ir išvyko, pažadėjęs greitai laiku grįžti.

Mašalaitis buvo patelkęs jam atsisistatydinimo pareiškimą, kaip jis visuomet darydavo, ministerių pirmininkui pasiektus.

— Kodėl norit pasitraukti? — paklausė jį Paleckis.

— Gal neįtiksiu ponui pirmininkui, — atakęs jam Mašalaitis. — Gal turite numatę savo smogų, tinkamą sau. Nenorėčiau kludytis...

— Jokių savų žmonių neturiu, — atsakęs jam Paleckis. — Jei laikotės dešimo dirbti nepriklausomos Lietuvos laim, galite pasilikti savo vietoje.

Niekas dar tada nežinojo apie slaptus Maskvos sutartimus su Hitleriu, kurie pasiekėjo tik karui pasibaigus. Todėl, išgirdęs šį Mašalaitio pasakojimą, pagalvoju, kad Paleckis nėra susirūšęs jokiais pasidėjimais bolševikų atžvilgiu ir mano taip, kaip ir mes manome; tikisi, kad laviruodami galėsime išliukti, kol pasibaigs karas, ir tuo išgelbėsime Lietuvą ir jos nepriklausomybę.

— Lengviau atsiliepiu, pagalvojęs, kad Paleckio amonyje turėsime ne priešą, bet bendramintį...

Dešimtą valandą jau buvo susirin-

(Nukelta į 5-tą pusl.)

Nuosavo Namu Pasistatymui
Arba vasarnamiui „Casa Quinta“
MONTE GRANDE
 PRIEŠ PAT PLENTĄ „RUTA Nr. 205“,
 SU MIKROMINIBUSAIS IR SOSTINĖ BUENOS AIRS.
216 SKLYPŲ
 KIEKVIENO KISENIUI PRIENAMOMIS SĄLYGOMIS.
 PUS LIKVIDUOTA PAGRINDU PO \$ 5 UŽ KIEKVIENĄ
 KVADRATINĮ METRĄ, ARBA TAJA PAGRINDINE KAINA.
VARŽYTINĖS:
Sekmadienį, Rugsėjo 23,
 LYGIAI 15 VAL. ANT TŲ SKLYPŲ.
Ekskursiniai Auto Nemokamai
 Nuves ir parves; išvyksta iš aikštės MIBERERE (Plaza
 Once) 13 val. ir iš aikštės CONSTITUCION 13.15 val.
 PLANAI PATVIRTINTI. Nr. 30-152.51.
 REIKALAUKITE SPALVUOTŲ PLANŲ IR MANO
 RAŠTINĖS:
S. E. ASTORGA
 LAVALLE 913 T. E. 35-6738 BUENOS AIRS

Gražių Darbo Vaisių Akyvaizdoje

Palyginus, dar taip neseniai mūsų Rolonijos veikėju dėka buvo išrinktas Argentinos Lietuvių Bendruomenės Laikinas Organizacinis Komitetas, kuris turėjo nugalėti pirmuosius Bendruomenės organizavimo sunkumus, kas jam gerai pasisekė ir šiandien jau matome gerus jo darbo vaisius: turime visą eilę bendruomenės skyrių, kurie pasiryžę savo apylinkėse esančius Lietuvos ištauti ir Argentinos Lietuvių Bendruomenę. Kaip ir Laik. Org. Komitetas, taip ir šiuo valdymu įeina geriausi patriotai ir nemulstami veikėjai bei visuomenininkai. Dauguma iš jų yra senieji ateiviai, bet turintieji griežtą nusistatymą prieš nutautėjimą ir dinama Lietuvai. Ju širdyse dėga karšta tėvynės meilė, tartum jie Tėvyne paliko tik dabar, bet ne prieš virš dvidešimt metų.

Kaip visi organizaciniai darbai, šelviavoje, taip ir Bendruomenės organizavimas nėra lengvas darbas, nes gyvenime plačiai išsisklaide tarp sve tikmuji, pordaug naiviai žiūrimo ir organizuota gyvenimo, o daugelis nemokamo suprasti šios organizacijos tikrosios pasikirties. Taip pat didelis stabdis susibūrti ir Bendruomenę yra įvairios mūsų religines ir politines pažiūras bei materialinis stovis. Ties kurio nelinkę jokių partijų, ir čia vengia ateiti, nes jų nuomone kiekvienas ir Bendruomenę įstojes, jau bus tam tikros partijos narys. Klystama taip galvojan, nes Pasaulio Lietuvių Bendruomenė nėra jokia partija, o tik organizacija jungianti į vieną krūvą tuos Lietuvos, kurie nori būti lietuviais ir siekia iškovoti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė bus smarkus ginklas prieš bent kokius Lietuvos pavergėjus.

Taigi, sutinkant šias klifūts Bendruomenės organizavimo, organizatoriems tenka ant savo pečių nešti ne lengvą našta, kuri labai pamažu lengvėja. Ta jų našta lygi tautinio patriotiškumo vėliavai, kurią uždėdami nugalės sunkumus ir Argentinos lietuvius sutrauks po šia garbinga vėliava, kovai prieš bent kokias nutautėjimo ydas.

Vos tik prasidėjus organizavimui pasirodė gražūs to darbo vaisiai apie ką yra būtinas reikalas plačiau kalbėti. Tokius gražius vaisius pirmutinis subrandino Temperley skyrius, t. y. Temperley skyrius vos pats susitvėręs jau organizuoja Lietuvos knygyną ir jaunimo sekciją. Temperley skyriaus valdyba, su pirminku J. Stasiulevičium priešakyje, pirmoji suprato Lietuvos knygos sunkią dabartinę padėtį ir jos reikšmę šelviavoje. Ji žinodama, kad amžias Lietuvos tautai knyga buvo ir bus svyrturis bei kelrodis į šviesų ir kultūringą rytojų, susirūpino sudaryti kuo geriausias sąlygas, kad knyga nolat būtų arčiau lietuvio — įsteigti knygyną. Lietuvos knygynas istorija yra įvairi, lūdna ir knygnešiu krauju aplaistyta, todėl kur mes bebūtume turime ją gerbti, platinti ir skaityti. Deja, retas taip darome ir sunkiai gimusioms knygoms leidžiame pelyti leidykų sancautuose. Del to mes skriaudžiame leidykias ir rašytojus, kurie po sunkių darbų fabrikuose rašo knygas,

ne del pelno, bet del troškimo Lietuviams duoti kultūrinio peno. Šiame bare A. L. Bendruomenėi taip pat teks darbuotis, kad Lietuvos kankas lengviau patektu ir Lietuvos Bendruomenės organizavimo sunkumus, kas jam gerai pasisekė ir šiandien jau matome gerus jo darbo vaisius: turime visą eilę bendruomenės skyrių, kurie pasiryžę savo apylinkėse esančius Lietuvos ištauti ir Argentinos Lietuvių Bendruomenę. Kaip ir Laik. Org. Komitetas, taip ir šiuo valdymu įeina geriausi patriotai ir nemulstami veikėjai bei visuomenininkai. Dauguma iš jų yra senieji ateiviai, bet turintieji griežtą nusistatymą prieš nutautėjimą ir dinama Lietuvai. Ju širdyse dėga karšta tėvynės meilė, tartum jie Tėvyne paliko tik dabar, bet ne prieš virš dvidešimt metų.

Kaip visi organizaciniai darbai, šelviavoje, taip ir Bendruomenės organizavimas nėra lengvas darbas, nes gyvenime plačiai išsisklaide tarp sve tikmuji, pordaug naiviai žiūrimo ir organizuota gyvenimo, o daugelis nemokamo suprasti šios organizacijos tikrosios pasikirties. Taip pat didelis stabdis susibūrti ir Bendruomenę yra įvairios mūsų religines ir politines pažiūras bei materialinis stovis. Ties kurio nelinkę jokių partijų, ir čia vengia ateiti, nes jų nuomone kiekvienas ir Bendruomenę įstojes, jau bus tam tikros partijos narys. Klystama taip galvojan, nes Pasaulio Lietuvių Bendruomenė nėra jokia partija, o tik organizacija jungianti į vieną krūvą tuos Lietuvos, kurie nori būti lietuviais ir siekia iškovoti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė bus smarkus ginklas prieš bent kokius Lietuvos pavergėjus.

Taigi, sutinkant šias klifūts Bendruomenės organizavimo, organizatoriems tenka ant savo pečių nešti ne lengvą našta, kuri labai pamažu lengvėja. Ta jų našta lygi tautinio patriotiškumo vėliavai, kurią uždėdami nugalės sunkumus ir Argentinos lietuvius sutrauks po šia garbinga vėliava, kovai prieš bent kokias nutautėjimo ydas.

Vos tik prasidėjus organizavimui pasirodė gražūs to darbo vaisiai apie ką yra būtinas reikalas plačiau kalbėti. Tokius gražius vaisius pirmutinis subrandino Temperley skyrius, t. y. Temperley skyrius vos pats susitvėręs jau organizuoja Lietuvos knygyną ir jaunimo sekciją. Temperley skyriaus valdyba, su pirminku J. Stasiulevičium priešakyje, pirmoji suprato Lietuvos knygos sunkią dabartinę padėtį ir jos reikšmę šelviavoje. Ji žinodama, kad amžias Lietuvos tautai knyga buvo ir bus svyrturis bei kelrodis į šviesų ir kultūringą rytojų, susirūpino sudaryti kuo geriausias sąlygas, kad knyga nolat būtų arčiau lietuvio — įsteigti knygyną. Lietuvos knygynas istorija yra įvairi, lūdna ir knygnešiu krauju aplaistyta, todėl kur mes bebūtume turime ją gerbti, platinti ir skaityti. Deja, retas taip darome ir sunkiai gimusioms knygoms leidžiame pelyti leidykų sancautuose. Del to mes skriaudžiame leidykias ir rašytojus, kurie po sunkių darbų fabrikuose rašo knygas,

ne del pelno, bet del troškimo Lietuviams duoti kultūrinio peno. Šiame bare A. L. Bendruomenėi taip pat teks darbuotis, kad Lietuvos kankas lengviau patektu ir Lietuvos Bendruomenės organizavimo sunkumus, kas jam gerai pasisekė ir šiandien jau matome gerus jo darbo vaisius: turime visą eilę bendruomenės skyrių, kurie pasiryžę savo apylinkėse esančius Lietuvos ištauti ir Argentinos Lietuvių Bendruomenę. Kaip ir Laik. Org. Komitetas, taip ir šiuo valdymu įeina geriausi patriotai ir nemulstami veikėjai bei visuomenininkai. Dauguma iš jų yra senieji ateiviai, bet turintieji griežtą nusistatymą prieš nutautėjimą ir dinama Lietuvai. Ju širdyse dėga karšta tėvynės meilė, tartum jie Tėvyne paliko tik dabar, bet ne prieš virš dvidešimt metų.

Kaip visi organizaciniai darbai, šelviavoje, taip ir Bendruomenės organizavimas nėra lengvas darbas, nes gyvenime plačiai išsisklaide tarp sve tikmuji, pordaug naiviai žiūrimo ir organizuota gyvenimo, o daugelis nemokamo suprasti šios organizacijos tikrosios pasikirties. Taip pat didelis stabdis susibūrti ir Bendruomenę yra įvairios mūsų religines ir politines pažiūras bei materialinis stovis. Ties kurio nelinkę jokių partijų, ir čia vengia ateiti, nes jų nuomone kiekvienas ir Bendruomenę įstojes, jau bus tam tikros partijos narys. Klystama taip galvojan, nes Pasaulio Lietuvių Bendruomenė nėra jokia partija, o tik organizacija jungianti į vieną krūvą tuos Lietuvos, kurie nori būti lietuviais ir siekia iškovoti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė bus smarkus ginklas prieš bent kokius Lietuvos pavergėjus.

Taigi, sutinkant šias klifūts Bendruomenės organizavimo, organizatoriems tenka ant savo pečių nešti ne lengvą našta, kuri labai pamažu lengvėja. Ta jų našta lygi tautinio patriotiškumo vėliavai, kurią uždėdami nugalės sunkumus ir Argentinos lietuvius sutrauks po šia garbinga vėliava, kovai prieš bent kokias nutautėjimo ydas.

Vos tik prasidėjus organizavimui pasirodė gražūs to darbo vaisiai apie ką yra būtinas reikalas plačiau kalbėti. Tokius gražius vaisius pirmutinis subrandino Temperley skyrius, t. y. Temperley skyrius vos pats susitvėręs jau organizuoja Lietuvos knygyną ir jaunimo sekciją. Temperley skyriaus valdyba, su pirminku J. Stasiulevičium priešakyje, pirmoji suprato Lietuvos knygos sunkią dabartinę padėtį ir jos reikšmę šelviavoje. Ji žinodama, kad amžias Lietuvos tautai knyga buvo ir bus svyrturis bei kelrodis į šviesų ir kultūringą rytojų, susirūpino sudaryti kuo geriausias sąlygas, kad knyga nolat būtų arčiau lietuvio — įsteigti knygyną. Lietuvos knygynas istorija yra įvairi, lūdna ir knygnešiu krauju aplaistyta, todėl kur mes bebūtume turime ją gerbti, platinti ir skaityti. Deja, retas taip darome ir sunkiai gimusioms knygoms leidžiame pelyti leidykų sancautuose. Del to mes skriaudžiame leidykias ir rašytojus, kurie po sunkių darbų fabrikuose rašo knygas,

ne del pelno, bet del troškimo Lietuviams duoti kultūrinio peno. Šiame bare A. L. Bendruomenėi taip pat teks darbuotis, kad Lietuvos kankas lengviau patektu ir Lietuvos Bendruomenės organizavimo sunkumus, kas jam gerai pasisekė ir šiandien jau matome gerus jo darbo vaisius: turime visą eilę bendruomenės skyrių, kurie pasiryžę savo apylinkėse esančius Lietuvos ištauti ir Argentinos Lietuvių Bendruomenę. Kaip ir Laik. Org. Komitetas, taip ir šiuo valdymu įeina geriausi patriotai ir nemulstami veikėjai bei visuomenininkai. Dauguma iš jų yra senieji ateiviai, bet turintieji griežtą nusistatymą prieš nutautėjimą ir dinama Lietuvai. Ju širdyse dėga karšta tėvynės meilė, tartum jie Tėvyne paliko tik dabar, bet ne prieš virš dvidešimt metų.

Kaip visi organizaciniai darbai, šelviavoje, taip ir Bendruomenės organizavimas nėra lengvas darbas, nes gyvenime plačiai išsisklaide tarp sve tikmuji, pordaug naiviai žiūrimo ir organizuota gyvenimo, o daugelis nemokamo suprasti šios organizacijos tikrosios pasikirties. Taip pat didelis stabdis susibūrti ir Bendruomenę yra įvairios mūsų religines ir politines pažiūras bei materialinis stovis. Ties kurio nelinkę jokių partijų, ir čia vengia ateiti, nes jų nuomone kiekvienas ir Bendruomenę įstojes, jau bus tam tikros partijos narys. Klystama taip galvojan, nes Pasaulio Lietuvių Bendruomenė nėra jokia partija, o tik organizacija jungianti į vieną krūvą tuos Lietuvos, kurie nori būti lietuviais ir siekia iškovoti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė bus smarkus ginklas prieš bent kokius Lietuvos pavergėjus.

Taigi, sutinkant šias klifūts Bendruomenės organizavimo, organizatoriems tenka ant savo pečių nešti ne lengvą našta, kuri labai pamažu lengvėja. Ta jų našta lygi tautinio patriotiškumo vėliavai, kurią uždėdami nugalės sunkumus ir Argentinos lietuvius sutrauks po šia garbinga vėliava, kovai prieš bent kokias nutautėjimo ydas.

Vos tik prasidėjus organizavimui pasirodė gražūs to darbo vaisiai apie ką yra būtinas reikalas plačiau kalbėti. Tokius gražius vaisius pirmutinis subrandino Temperley skyrius, t. y. Temperley skyrius vos pats susitvėręs jau organizuoja Lietuvos knygyną ir jaunimo sekciją. Temperley skyriaus valdyba, su pirminku J. Stasiulevičium priešakyje, pirmoji suprato Lietuvos knygos sunkią dabartinę padėtį ir jos reikšmę šelviavoje. Ji žinodama, kad amžias Lietuvos tautai knyga buvo ir bus svyrturis bei kelrodis į šviesų ir kultūringą rytojų, susirūpino sudaryti kuo geriausias sąlygas, kad knyga nolat būtų arčiau lietuvio — įsteigti knygyną. Lietuvos knygynas istorija yra įvairi, lūdna ir knygnešiu krauju aplaistyta, todėl kur mes bebūtume turime ją gerbti, platinti ir skaityti. Deja, retas taip darome ir sunkiai gimusioms knygoms leidžiame pelyti leidykų sancautuose. Del to mes skriaudžiame leidykias ir rašytojus, kurie po sunkių darbų fabrikuose rašo knygas,

Lietuvių Klūbas
 calle BOEDO 737, Bs. Aires

Visi Lietuviai Sutinka
PAVASARI
 Lietuvių Klūbe
 calle BOEDO 737, Bs. Aires

Rugsėjo 22 d., 1951 m.

NUO 21 IKI 4 VALANDOS RY

Pasaulis ir Moteris

SIOS DIENOS VAIKAS. TAI ŽMOGUS RYTOJ

Kad užauginti vaiką, neužtenka papūptinti jam kas reikalinga jo fiziniams plėtojimams, bet jau nuo mažų dienų reikia pradėti lavinti jo dvasinės sąvybės. Vaikas, kaip kempinė, išsurbia visus gautus išpaždžius: gerus ir blogus. Kuo daugiau jis gaus gerų išpaždžių, tuo daugiau galės jų akumuliuoti, ar kaip Marija Montessori pasakytų, imaguozuoti, kad su laiku jais pasinaudoti. Auklėtoju prie dermė yra stengtis duoti vaikui tik gerus pavyzdžius ir atitraukti jį nuo blogų. Pirmieji privalo tuo rūpintis tėvai, sudarydami vaikui sveiką namų atmosferą; paskui mokykla ir galop, visuomenė. Nuo visuomenės sustvarkymo daug pareina ir vaiko padėtis t. y. ar jis yra jos globojamas, ar paliktas Dievo malonei. Karai visados atneša į visuomenės gyvenimą daug keistenybių, netvarkos ir demoralizacijos. Bet iš kitos pusės visados atsiranda žmonių, kurie tai demoralizacijai priešinis ir su ja kovoja. Kuo stipresnis yra priešinis, tuo lengviau galima ją nugalėti.

Pastaruoju laiku ne tik Italijoje, bet ir kitur vis daugiau rodomas susirūpinimas dideliu skaičiumi vaikų nusikaltimais. Tarpautiniuose suvaizimuose ir vietiniuose susirūpinimo stengiamasi surasti būdą, kaip šitai nelaimė padėti, kad mažamečių nusikaltėlių skaičius sumažinti, jei ne visai pašalinti. Italijoje veikia draugija vaikų moralei apsaugoti, ji priėjo išvados, kad viena iš priežasčių yra moderniški žurnaliukai, „fume-ti“ itališkai vadinami, kuriuose vietoj skaitymui medžiagos, kaip ko-klam nebyliam kine, viską freiskia-ma paveikslukais. Vaikai kaip kin-pus pamėgo ir tuos žurnaliukus. Ita-lijoje jie atsirado po karui, rodos at-keičavo iš Amerikos, ir staciai už-nylė vaikų spaudos rinką. Minima draugija, su kaikiurių tėvų pagalba, nutarė paskeblti tiems žurnaliukams kara. Dėl to šiomis dienomis buvo atidaryta Romoje vaikų spaudos pa-rodė, kurioje ryškiai buvo atvaizduo-ta koks didžiulis skaičius tuos žur-naliukus skaito ir kokios žalos jie žemas padaro. Pirmiausia, jie supa-žindina vaiką su nerealiu pasauliu, bendra tuo gražiai fantastišku, apie kurį savo laiku sekėdavo pasakose močiutės, ar vaizdavo vaikų knygo-se, bet su nehumanišku, be Dievo, be pagarbos tėvams ir be meilės sa-vo kraštui. Nes viskas vyksta kur-tai egzotiškame, keistame krašte, tarp raudonodžių, žmogūdzijų ir gang-sterių, kurie jiesko, gando, kanki-na net žūdo nekaltą ir dažniausia gerą žmogų. Paimkim, kad ir tą pa-čią Tarzano istoriją, taip gerai pa-žįstamą visiems, kurioje nuolat ma-tom surišta žmogų ar net jauną mer-giną, į kurią laukiniai taiko savo lan-kus. Tokia žiauria scena dažniausia nutraukiama istorijos tęsinį, kad su-intiguotas ir suerzintas vaikas pirk-tų sekantį numerį, kuriame sužinos ar surištas žmogus bus nužudytas ar jam pavyks iš žmogūdzijų rankas pa-rukėti, kad tuoj į naujus spąstus pa-klūtų.

Tokios ir panašios istorijos su des-peratiškom, beviltiškom ir žiauriom scenom erzina vaiką, jis nerimauja, neramiai miega, sapnuoja visokias baisenybes; pats nori keršyti, mūš-ti net užmūšyti. Vaikų fantazija mėg-ta nuotykių pasauli, todėl sūdrėda-mas į tuos paveikslukus jis negalvo-ta, kad galas būtų laimėdas, ar mo-ralus, jis nori tik, kad būtų daugiau baisių nuotykių ir padėčių be išei-ties.

Šitie paveikslukai su nuotykiams, kurie nukonkuravo visa kita vaikų erozine literatūra, dėja, neduoda vaikui nieko pozityvaus, tik išmokina greit orientotis tuose paveikslukuose net be užrašų po jais. Iš kitos pusės sužadina nesveiką fantaziją, modija vaiko sielą dėl savo beveik visados žiaurios temos: radina skoni, nes paveikslukai nupiešti ne menš-vai, žmonės sukarikatūrinai, dažniau sia pusuogti: o tas greitasmas įvykiu, lėg kine, neduoda galimumo nei su-kaivoti nei kritiškai j juos pažvel-ėti; be to jie nesukelia lokių giles-nių jausmų, nei supažindina vaiką su kalbos bei stiliaus grožiu, atratina vaiką skaityti knygas ir... svajoti. Nes nei paveikslukais nei tais ke-liais žodžiais, parašytas po jais, ar lyg cigarečių dėmsais, paleistais iš bur-nos kalbėtojo (iš čia tas pavadinimas „fumetti“ — dūmeliai), nera-lima išreikšti lokių kilnesnių minčių, nei jausmų. Vaikas žūri ir juos ir skaito paviršutiniškai, jieskodamas dramatiško galo ir išvaizduodamas save panašoj padėty.

Pernai italų laikraščiai aprašė, kaip 14 metų berniukas išvėo iš vaiku darželio mažą vaiką su tikslu išgauti iš jo visą pinigų, bet išsi-gandęs vaiko verkimo jį nužūdė. Ki-tas dar jaunesnis berniukas, norėda-mas pamėgdžioti gangsterių pasmaugė savo 5 metų seserį. Tokiais ir pa-našiais tragišku atsitikimais aprašy-mais mirga mūsų dienų spauda.

Minėtos draugijos iniciatyva kai-kurios mokyklos buvo atskleistos savo mokinių, ar jems patinka tie žurnaliukai ir kodėl? Vaikai turėjo rastiškai j tuos klausimus atsakyti. Dauguma berniukų atsakė, kad jiems jie labai patinka, nes aprašinėja bon-ditus, gangsterius o tas jomui skai-tyti ypač, kada vienas žūdo, o ki-tas pabėgo... Mergaitės patin-ka, kada kas greit, bent kokiu būdu pra-lobsta, ir paskui gali pirkti viską, ka tik nori...

Reikia pažymėti, kad mergaitės mažiau skaito tuos žurnaliukus, užtai jos daugiau interesuojasi spauda, ku-ri aprašo, taip vadinamų kinų žvaig-ždžių gyvenimą ir kuri yra ne ma-žiau demoralizuojanti. Nes kada mer-

JOSE CASAS —
Martillero Público
Mansilla 4682 — Villa Dominico

ESTANISLAO JESPELKIS —
Secretario

Tuyuti 874 — 4 de Junio
Parduoda žemės sklypus, namus,
sudaroma pirkimo dokumentus ir
balansus.

Suduzes Vaizdas

buvo sekmadienio popietė, viena tu gražiųjų saulėtų rudens popietė. Saulutė smagiai švietė, tačiau be ano dusnindavo vasaros tvajko. Kve-puoti buvo lengva ir gera. Ore drak-keši retai, lengvūčiai voratinkliai, o netoli trenčių stovyklos išsitiesęs miksėlis mirguliuo visomis rudens spalvomis, suviliodamas žmogaus akį ir širdį. Tokią dieną apima kažkokis nerimas, ligėsys, kuris varo žmogų palikti miesto mūrus ir išeikyti vienu, mos merdincioje gamtoje. O gal tai yra rudens balsas, šaukšis pasigro, žėti jo tapybos paroda.

Mudu, Pranas Vėlyvis ir aš, lėta perėjė smėlėta stovyklos kiema, pilną vaikų klegėsiu ir vaikštinėjantių žmo-nių, išėjome pro vartus ir sustojome negaladami apsispręsti: eiti tolyn blizgančių plento asfaltu ar pasukti lauko taku į miestelį. Nestarėm, ne-pratarėm vienas kitam nei žodžio, o supratome vienas kitą. Kur kitur rasi tiek grožybės, kaip miške rude-ni!

Nors miškas ir buvo mirties ženklais pažymėtas, bet visur jame alsa, mo, šūkau, barstėsi lapais vaikai, vaikštinėjo porėlis, sėdėjo ant suo-luku, glamonėjosi ar kikeno. Mums teko geroškai gilyn paėėti kol sura-dome laisvą suolinką atsistėti, o ir nenorėjome minioje pridūriau. Abu, du troškomo tylos, norėjome ramiai, netrukdomi rudens išdaigomis pasi-grožėti. Taip pabosta ir išvargina nuolatini stovyklos alsaais!

Mažai tesikalbėjome. Nebuvau per daug kalbus, o tokia diena ir iš vi-so kalbėti nesinorėjo. Gamta visuo, met mane pavergdavo, pritildydavo. Tytyje ir Vėlyvis. Gal dėl jo ramaus, tylaus būdo ir prisitrauk prie jo. Susipažinome prieš porą savaitių, o jautėmes draugais, lyg būtinum draug-ge užaugę. Patiko jis man iš pir-mo žvilgsnio. Jau pirmą dieną, ta-da, kai jį, atvykusį į mūsų stovyk-lą, paskyrė dalintis su manim pasto-gės kambarėliu, pasijutau prie jo

traukiamas. Net negalėjau pasaky-ti, kas man tada jame patiko, bet neabejotinai, tiesus ir minkštas akių žvilgsnis ir tvirtas, tačiau švelnus balsas buvo ta trunkamoji jėga, kuri iš karto palenkia naujai sutiktajam.

Sėdėjome dabar abudu ir kiekvie-nas savaitį gėrėjomės rudeniui. O gal ir ne, gal tai tebuvo ligėsys įvairia, varsių Nemuno pašalčių, o gal svajo-nės... Aš žarsčiau žabu lapus ant tako, o jis sėdėjo atsilosęs, ramus, kiek liūdnas, kaip ir visada žvilgsni-tolumon jrems.

Čmai jis išsitiesė, kad net aš pa-sižiūrėjau į jį. Jo žvilgsnis buvo gyvas, godus, veidas nukaitęs, o gu-linti ant kelio ranka lengvai virpė. Jo. Net kiek palinkęs stebėjo jis į mus artėjantią porą. Ji mūsų dar nematė ir jautėsi vienai viena. Vy-ras vedė moterį už parankės, laiky-camas jos pirštus savo delnuose. Ji žaidė jos pirštais ir į juos teisi-jo. Moteris ėjo prie vyro prisilėsi, jusi, laimingu žvilgsniu pro raibū, liuojančias medžių šakas klaidžioda-ma. Pora, kokių daug pro mus pra-ėjo. Ji skyrėsi iš kitų tik tuo, kad aš ją pažinau, bet ir Vėlyvis ja do-mėjosi.

— Kas ta moteris? — smūnabėdė, jo jis, akių nuo poros nenuleisdamas. Mylimoji, — atsakiau trumpai. Paskui pridūriau: — Sugyventinė.

Su mano žodžiais Vėlyvio veidas staiga pasikeitė. Jis kiek balstelėjo, o akių žvilgsnis paastėjo. Dabar ne tik jo ranka, bet ir visas kūnas virpėjo. Man švystelėjo mintis apie nelaimingą meilę. Pažiūrėjau į jį, o paskiaui į porą. Kaip tik tuo me-tu vyras pakėlė moters ranką ir pa-bučiovo į pirštų galus. Pažvelgiau į Vėlyvį — jo veidas dabar buvo lyg iš akmens iškaltas. Ir ranka jau ne-bevirpėjo. O porą sekandiose akyse degė pyktio liepsnelės.

Pora artėjo. Laiminga ir užsimir-šusi. Artėjo vyras pačiuose metuose, šis, gražiai nuaugęs, rimtų, aštrių brožių veidu ir pašarmojusiais pa-

ausiais. Moteris, taip pat jau ne-be mergaitė — puošni ir žavi mote-ris, merginų pavydą kelianti našlė. Pora, kuria stovykloje niekas nesis-tėbėjo ir gerbė. Ir staiga kilo abejo-nė: jį ir šis jammouliis Nepanašu. Neįtikėtina. Ir tačiau...

Dabar ir pora pamatė mus. Vy-ras paleido moters pirštus, o ji nu-leido galvą. Abudu praeidami mums švystelėjo, linktelėjo galvomis ir jie jau buvo už kokių poros žingsnių, kai vyras atsiskuko. Jis permėtė aki mis Vėlyvį ir susuko:

— Ką aš matau... Iš karto ne-pažinau!

Vėlyvis neatiliepė. Pora sugrįžo prie mus.

— Juk neklystu, jūs buvotė mano knuopėje. Vėlyvis, ar ne? Prisimena-te kapitoną Ramulionį?

Vėlyvis nepakilo, išsitiestos Ramu-lionio rankos nepaspaudė.

— Kapitoną Ramulionį aš pažino-jau. Prisimenu jį labai gerai... Bet Tamostas aš nepažįstu, — atsakė jis lediniu balsu, paskutinius žodžius kie-tai pabrėždamas.

Ramulionis sumišo, o moteris nu-sitjuokė.

— Tai aš ir esu, — prasižuokė ir Ramulionis.

— Ne! — užginėjo Vėlyvis. Ir jo balsas skambėjo grubiu kitumu.

— Tik prisiminkite. Išžiūrėkite. Atsimenat, kai tada jūs...

— Ne jums apie tai kalbėti, — nutraukė jį Vėlyvis. Tokio grubaus dar nebuvau jo matęs. Jis atsistojo.

— Atsimenu, — rktė išrėkė ir nu-sisuko.

Ramulionis patraukė pečiais ir žiūrėjo į mane laukdamas užtarimo. Net moteris nesijuokė. Aš nežinojau net ka sakyti, nei veikti. Padėtis buvo neaiški ir nesmagi. Valandėlis buvo tylėjome. Tada Vėlyvis atsisu-ko. Kietumas iš jo veido jau buvo pranykęs, o akių žvilgsnis buvo svel-ninai graudus. Atrodė, kad jms ir pavirks.

— Atsiprašau, atleiskit, — tarė jis tyliai mums visiems. Jo balsas buvo minkštas ir virpas. Atsiprašė ir skubiai nėjo.

Jam nutulus moteris susijuokė:

— Pastrodo, kad apgavikas esi!

— Taip išėina, — apypojsi ir Ra-mulionis. — Bet kas jam yra? — klausė mane. — Toks vyras buvo narus karėviris ir ištikimas žmogus... Net galia. Toks vyras...

— Matyt atmintį prarado, — at-sakiau. — Mažai jį pažįstu, — pri-dūriau.

Dar kiek pakalbėję išsiskyrėm.

Nors Ramulionis ir juokavo, bet nes-maguomo negalėjo nuslėpti. Net ir moters juokas nebuvo tikras. Aš gi ėliau namo ir nustebęs ir susidomėjęs. Netikėjau, kad Vėlyvis būtų atmintį praradęs. Ir jo grubumo negalėjau nei pateisinti, nei suprasti.

Mūsų kambarį radau tuščia: ne-tik Vėlyvio, bet net jo laimindėlio nebuvo. Iš karto paliko taip nyku, net iki grauđumo. Nustelvilmas drau-gi mane alėgė ir skaldino. Buvau prisirišęs prie jo visa širdimi, o jis net neatsisveikines pabėgo. Pabėgo ir pradingo. Tik daug vėliau, jau vi-duržemį žavau iš jo laiška. Laikiau laiška rankoje ir nusivylimas drau-gi tirpo sekundėmis.

— Prieteliau, — rašė jis.

— Žinau, kad palikau Tave dėl mano elgesio ir nustebėjau ir nustvy-lusį, bet pasistieškinti Tau tik dabar teprisėdau. Atleisk. Neprašau Ta-vo mane suprasti ir pateisinti, noriu tik vieno — kad žinotum.

— Karas mane užtikio atliekant karinę privalo pėstininku pulke. Po to sekė raudonųjų invazija į Lietuvą. Pasidariau „Liaudies Kariuomenės“ karin. Kiek vėliau raudonarmiečių lietuviškam korpe. Dar vėliau, vo-kiečiams lemusiant rusus jį žemėje, tapau lietuviečiųjų savisaugos dalinių kariu. Neturėjau laimės. Karo veiks-my sukuryje mūsų dalinių pavyko nuo rusų atspalaiduoti, bet nepasie-ke išvengti įvinginio į savisaugos da-linius. Ir taip atsidūriau rytuose ko-voti už tariamą savo krašto laisvę. Nepasakosiu porygyvenimui fronte, tik tiek pamėnėsiu, kad trejis metus bu-vome vokiečių stumdomi iš ugnies ir ugni. Ir kai rytų frontas sugriuvo, mūsų knuop, dengdama pasitraukima, atsidūrė Lietuvoje. Mes kovėmes ne, darydami gėdos lietuvių kariu vardu. Ir jei anksčiau kovėmes dėl savo gy-vybės, tai dabar grumėmes dėl savo krašto gyybės. Tik pagalvojus, kas atsitiks su Lietuva raudoniesiems jų vėl okupuojam, mums darydavosi kar-ta, ir tai uždegdavo mus iki savi, žūdiško atkakumo. Visa kuopa bu-vo mane mintim ir vienu kūnu.

— Tuo metu mes stovėjome vie-name žematiškos kaime. Tarp mūsų ir rusų nebuvo aiškaus fronto. Mes atitraukdavom, tai puldavom.

— Vieną vakarą susisaukė mus viršilia ant kiemo. Tai, ka jis mums pinesė, mus giliai sukrėtė ir užde-gė. Už dvylikos kilometrų esančiame kaime, rusų pusėje raudasi vado šėma — žmona ir du vaikaičiai. Tai štai ko nerimsta vadas. Mylimoji va-do žmona priešė rankose! Ar to neužtenka sukrėsti vadą mylinčias širdis? Ar tai nėra pareiga pastau. koti dėl jo laimės? Mes sušlėm. Jei vadas nesutinka pradėti galvialiską, beatodairinį puolimą visa kuopa, tai mes privalome rasti priemonių jo šei-mai išlaisvinti. Savo vadą mes pa-žinojom. Veltui būtų kalbos jis niekad nesutiks, kad dėl asmeniškų reikalių būtų žūstama. Mes puolėme ir iki šiol, bet kitoks puolimas, kada žinai tikslą ir tik juo vienu gyve-ni! Tai kainuotų, bet tai įmanoma. Bet ar ne vado pareiga tautosi savo žmonių gyybę? Jis atmetė žinojom, kad nesutiks ir su bet kokia savano, riska akcija. Bet ar tai jau ir reikia sumanytą palaidoti? Ne. Juo labiau ne! Kaip jis mums, taip mes jam. Savanorių atsiduro daugiau nei re-ikia, bet viršilia parinko šėsetų vyrų. Tarp jų buvo tokių, kurie gerai ži-nojo apylinkes.

(Pabaiga sek. numeryje.)

PONIA PERONIENĖ ATSIKAK NUO VICE - PREZIDENTYTSTAS

Nors rugpjūčio 22, 1951, OGT ir pe-ronistų partiai reikalaujant, ponia Eva Peron buvo sutikusi kandidatuoti į respublikos vice - prezidento vie-ta, bet rugsėjo 31 ji pati paskeblė per tunetinį radio tinklą, kad savo kandidatūra atšaukia.

Prezidento žmona savo kalboje pa-brėžė, kad jai svarbu vien dirbti, o ne tituluas darytis. Ji norinti, kad peronistų judėjimas apraščiole Ar-gentinos istorijoje ši būtų pašymėta tik kaip savo vyro, prezidento Pe-rono padėėja ir kad laudžiai bū-tų žinoma kaip „draugė Evita“.

Vyriausoji peronistų taryba ir Generalinės Darbo Konfederacijos sek-retorius J. Espejo po ponios Eva Pe-ron kalbos nainformavo, kad 1952-1958 metų laikotarpiui, vieton „Pe-ron - Eva Peron“, peronistų ir O. G. T. kandidatais yra „J. Peron - Quijano“, t. y. prezidentus, da-bartinis prezidentas sen. J. D. Pe-ron, o į vice - prezidentus, dabarti-nis vice - prezidentas, Dr. Juan H. Quijano.

Balsavimai bus lapkričio 11, 1951. Pastebėtina, kad vien Buenos Aires mieste jau užregistruota 1.657.927 bal-suotojai. Tame skaičiuje 28,107 mote-rų daugiau, negu vyrų.

— ADELĖ DAUKŠYTĖ, „A. L. Balso“ skaitytojų Stepo ir Stasės Di-jokaitės Dankių duktė, 4. 8. 51 iš-telėjo už provizorius Guillermo Ma-rini, turinčio vaistinę savo namuose, Lanus Este. Po Civilinio Registro ir bažnytinio šilabo, puošni vestuvių vakariene įvyko jaunosios tėvų namuose.

galim privalom duoti vaikams lie-tuvių spaudą, kuri yra ir daugiau moralinė ir be to padės išlaikyti Lietu-vybę.

(K. L. — Valentina Ligonienė.)

Kasdieniniai Reikalai

DAKTARĖS NAVAKIENĖS PAS-KAITA BELGIJOJE

ANDREU KUPREVIAU GIRDAS VISA ARGENTINA

„A. L. Balso“ bendradarbė, dak-tarė J. Navakienė - Develkė, atvyku si iš Prancūzijos į Lietuvą, viename tarptautiniame mokslininkų konrese skaitė paskaitą, kurioje švė Lietuvos nuo lenku užmačiu, raginama Belgi-jos, Prancūzijos ir Vokietijos Lietu-vious priklausančius krikščioniškims sindikatams, isteigti atkaira vadovy-be ir savystoria sekcija įeiti į tarp-tautini šiu sindikatu centą Hagoje, kur dabar Lietuvos atstovauja len-vai. Prisiekyje taip pat jau ketvir-ti metai, kaip pabaltiečiu vardu CSC centre už lietuvius kalba lenkas.

— JULIJA STANAITYTĖ, kaip praneša „Naujienos“ iš Chicago at-vyksta apsigyventi į Buenos Aires, kur gyvena jos sesutė, architektė H. Stanaitytė — Platkaušienė, PLIAS Argentinos Skyrilaus narė. Maloni viešnia pasiekė Argentiją lapkričio mėnesi.

— VALER. TYSLIAVIENĖ yra generalinė sekretorė New Yorke su-sikūrusios organizacijos „American Joint Council againt Soviet Tyranny“. Prie tos organizacijos pri-klauso atstovai įvairių Sovietijos pa-vertgų tautų.

— MARIJA ALDONA PAULIČ-Ų, Toronto Lietuvaite, vaidina Ho-lywoode ir yra skaitoma kylančią filmų žvaigždė. Ji yra pasivadinus Marie Aldon vardu.

— ISABEL MATIUKAITĖ, miru-sio Liongino Matiuko giminaitė, pa-šėma reikalų prašoma kreiptis pas Sigitą Šlauciuoną: T. E. 60-8816.

Argentinos Lietuvių Bendruomenės V. Sastre — Temperley apylinkės kultūrinio parengimo, įvyku, sio Buenos Aires Lietuvių Klūbo salėje 26. 8. 51, svečių dalis. Tai pirmutinis Bendruomenės paren-gimas Argentinoje, kurio pelnu įkurtas minėtos apylinkės knygynas. Be visos eilės kalbėtojų, Lietu-vių Kultūros Fondo pirmininkas, prof. D. Gruodis, šiame parengime padarė išsamų pranešimą apie sunkų lietuviškos knygos kelią į mūsų visuomenę.

ADELĖ KARPINSKAITĖ STIKLO INDUSTRIJOJE

Argentinoje gimusi Lietuvaite, p-lė Adelė Karpinskaitė, baigus aukš-tesnę komercijos mokyklą, dirbo kai po knygvedės stiklo fabrike. Atstūni-to fabrike tarnautojai nuo savininko atpirko ta fabrika už \$680.000. Kaip dalininkė yra ir knygvedė A. Karpinskaitė.

Stiklo fabrikas vadinasi „Victoria“, Máximo Paz 1239, 4 de Junio. Tel. 241-2888.

— MARIJONA KIŽYTĖ, LAIO sekretorė, birželio 27 d. per Nw Yorko radio stotį WNYC papasakojo apie Lietuvos veiks. Tai padarė pasikalbėjimo (su knygos „Around New York“ autorium Juroslav Ohyz) formoje. Tarp kitko, ji paminėjo pirmąjį Lietuvį imigrantą Aleksandrą Curtiną, atvykusį į JAV 1659 metais.

— S. APANAVIČIOTĖ, tremtyje dirbusi kaip angli kalbos mokytoja, vėliau studijavusi vokiečių universi-tete, atvykus į JAV baigė filologijos ir istorijos studijas, atstogauja pas motiną Toronte.

Danutė Gilvydienė kirpime — siuvimo mokytoja Rio Cuarta 3244 Buenos Aires

Lietuviška

Dantu Klinika

Consultorio Dental Favón

N. Krukauskas

Savininkas

DIRBTINIAI DANTYS — KARONĖLAS —
BYTOMBAVIMAS — DANTŲ TRAUKIMAS

(Dantiniai diplomuoti viet. Universitete)

Prinimama: Pirmad. — trečiad. — penktad. 14-20 val.

Susikalbama įvairiomis kalbomis

PATARIMAI VELTUI DARBAS GARANTUOTAS

Av. Pto. PERÓN (buv. Pavón) 488, — AVELLANEDA.

(Priešais Avelanados geležinkelio stotį)

Korespondentai rašo

IS SVETICARIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Dr. A. Geručio redaguojamas Sveicarijos Lietuvių žinios (Spittelerstr. 22, Bern) birželio 12, 1951 išleista antrame numeryje mini tragiškas birželio dienas, tapina platų J. Arvydo straipsnį apie mūsų duoklę tėvynei ir paduoda plačią sveicarijos Lietuvių gyvenimo kroniką.

Minėdami Vasario 16 Žurichės sveicarijos lietuviai išklauė Adv. K. Truskos ir Dr. J. Navicko kalbas; Berne susirinko pas Dr. Geručį. Trajingas birželio dienas minėjo Žurichė.

Prof. P. Jakūbėnas, 80 m. amžiaus, gyvena Weesen senelių prieglaudoje.

Dr. Petras Radvila, Dr. Vacys Dargūšas ir Dr. Alf. Kušlys, visi trys veterinarijos gydytojai, gyvena ir dirba savo srityje Sveicarijoje.

Davose šiuo metu gydyti keturi lietuviai: Jadvyga Kuničkaitė, dr. med. K. Augėvičius, dipl. teisininkas Andrius Konikovas ir Penelis. Ligoniai jaučiasi atskirti nuo likusių tautiečių tiek Sveicarijoje, tiek kituose kraštuose. Nors jų gyvenimo sąlygos gal kiek ir geresnės nekalt, pav. Vokietijoje, bet vis dėl to jie būtų labai dėkingi už moralės ir materialinės paramos suteikimą.

Senelių ir ligonių atvykimas Sveicarijoni. Sveicarijos vyriausybės priimti nuolatiniai apgyvenimui ir global atvyko šie tautiečiai: Milvidienė Marija (apgyveno Penstrela, Davos - Platz); Brazaitis Mėcys (Sanatorium Wallenstadtberg); Jakaitis Jurgis (Heilstätte Appisberg bei Mannedorf); dailininkas Mackevičius Jonas (Blindendaltersheim St. Gallen) ir jo dukterė Dr. Augėvičienė su dukrele.

Elena Vaitkevičiūtė baigė Žuricho universitete odontologijos mokslus ir pradėjo dirbti kaip dantų gydytojo asistentė.

Tomasa Pečiulionis, generolo Pečiulionio sūnus, neseniai išgijo Žuricho politechnikumo inžinieriaus diplomą ir dirba savo srityje to paties politechnikumo atliekamus darbus. Jo sesuo baigia medicinos studijas.

Agnė ir Katrė Peldžiūtės šį pavasarį išlaikė kvotinius ir išgijo psichiatrijos seserų vortinimą. Panelės Peldžiūtės yra kilusios iš Klaipėdos krašto, Pagėgių apskritys. Abi seserys atvyko iš Vokietijos, iš Sveicarijos 1948 m. ir įstojo praktikuoti į Waldau bei Münstingeno psichiatrinės ligoninės.

Alina Linderytė baigė šį pavasarį Berno sekundarinę mokyklą ir pradėjo mokytis kaip laborante Berno universitete vet. bakteriol. institute.

Išvyko iš Sveicarijos. Zigmantas Prielaida, 1949 m. baigęs Lau sante mieste chemiją ir ten vėliau dirbęs, š. m. vasario mėn. išvyko į USA. Ponia E. Eidimienė su dukrele kovo m. išvyko į Kanadą. Taip pat kovo m. išvyko pas tėvus išvyko Pranas Stripinis. Balandžio m. į Kanadą išvyko K. ir E. Truskai.

Prof. K. Regelis, tarptautinės botanikos sąjungos tyrimo skyriaus pirmininkas, ligsianam laikui apgyveno Žurichė, kur atlieka mokslinius darbus. Profesorius mielai palaiko ryšius su vietiniais lietuviais. Prof. Regelis buvo Vytauto Didžiojo universiteto profesorius ir botanikos sodo direktorius.

Monika Giniotytė š. m. pradžioje išvyko į Kanadą ir Toronto sukūrė lietuviškos šeimos židinį su Žurichės studijavusio ir politechnikumą baigusio Prano Razgaito broliu Leonu.

Teodora Mašalaitė Žurichė ištekėjo už sveicaro Beato Thoma.

RESTORANAS - BARAS
A. Degulis, P. Ošauskas, Kas. Stankevičius ir A. Švarlys, savininkai
Geras valgis. Pirmos rėšies gerimai. Nebrangios kainos.
c. Pedro Mendora 8117.
Tel. 21-2952

NEKVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZOORBE
Paraguay 1265 Tel. 43-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

JUAN V. LIMBA
S.A. Santa Rosa 5566
TE: 740 - Florida - 3663
Mekaniška dirbtuvė. Mašinų konstrukcija ir patalvimai.

VENEZUELOS LIETUVIAI VEIKIA PAVYZDINGAI

Venezuelos lietuvių bendruomenė pavyzdingai veikia. Ypač aktyvus jos pirm. inž. Vl. Venckus, inž. L. Drangauskas, išgungio jau 3 metus „Tėvu Kello“ redaktorius kun. A. Sabaliauskas ir kt. Bendruomenė vadovaujama — pirm. Venckaus parešvimu — svarbiausia rūpesti šiuo metu sudaro nederindios, gyvos Lietuvos išlankymas, partizanų kultas, nes šiuo dienu partizanai iškelia mūsų tautą į načias garbingas vietas, teškovimas bičiulių lietuviu tautai, kad, atėjus momentui, turėtume didelę Lietuvos atstatymo talka. Šiame krašte nuo prašaus pasirodymo ner lietuviu saskrydi Maracay mieste Venckelos visuomenė ir spauda laiko lietuvius vienais iš uavzdzingiausių emigrantu ir kultūringiausių europiečiai. Suorganizuotos 4 sekmd. vartų mokykloms. Vnė veitili Caracaso pavilkinė, nes ji talkos būdu pasistatė nuosava vartų mokykla. Išikrėta taupomata — skolinamata kasa, išsėvo ją valst. radiofono leidima nuolatiniems liet. transliacijoms. Kiekvienas lietuvius vadovvėbės naragintas paaukoti Tautos Fondui vienos dienos nedarbi.

Vet. dr. Ad. Delertas paskirtas Estado Barinas valdžios evvuluu tibrilimo punkto vedėju ir atžos specialistu. Jo žmona kalb vvr. med. sesuo dirba valstvb. Valencijos ligoninėje Hospital Central.

Birželio 18 Vasario 16 gimnazijoje įvyko, taip vadnamas, „anglistų“ vakaras. Mat, tą dieną Anglijos Motery Katalikų draugijos atstovės įteikė geriančiai angliška besimokantiems mokiniais premijas. Gimnazijos mokiniai, vadovaujami angliu kalbos mokytoju H. Skvirblienės ir Skirstūnaitės, atliko gana įvairią programą vien angliu kalba. (Buvo vaidinama, dainuota, deklamuoama tik angliu kalboje). I tą vakarą buvo pakviesta ir daugiau mūsų remiančių aneliu organizacijų atstovų, kurie visi buvo tiesiog nustebinti mūsų mokinių geru angliu kalbos mokėjimu. Svečiai apdovanoti pranzandiniams leidiniams bei gimnazijos mokinį paruoštom dovanėlėm — rankarbais.

Birželio 24 Vasario 16 gimnazija suruošė lietuviu rašytoju literatūros vakara. Programa išpildė šiuo metu vakaru Vokietijoje gyvena autoriai Dr. Vvdūnas, Vlada Proščionaitė, A. Giedrius — Giedraitis. Neseniai mirusio rašytojo Krūtinio koleta nashtiniu kūrinių paskaitė n. A. Venckauskas. I tą vakarą atsilankė sražus būrys svečių iš PLB Vokietijos Krašto Valdybos ir iš artimesniųjų stovykliu.

Šiuo metu vak. Vokietijoje be Vasario 16 gimnazijos veikla dar 4 normalios lietuviu pr. mokyklos (2 iš jų išlaikomoms bendruomenės) ir 6 vartų mokyklos (lituanist. kursai arba popiečio mokyklės). Viso lig šiol PLB Vokietijos Krašto Valdybai per metus toms mokykloms išlaikyti išleido 5.454.40 DM. P.T.B. VKV. Inf.

PAVYZDINGA DR. MEIERIO VEIKLA LIETUVYBĖS LABUI

Lietuvos atstovas Brazilijoje Dr. Frikas Meieris pakvies tas dalyvauti Pirmae Brazilijos Tautoskininku Kongrese, kurį iškilmingai atidarė rugpjūčio mėn. 22 d. Užs. Reikalų Ministras Joao Neves de Fontoure, dalyvaujant akredituotiems prie Brazilijos vyriausybės užsienio valstybiu diplomatams ir gausiems delegatams iš visu Estadu.

Rio de Janeiro lietuviai atrodė sumušio pasaulinį rekordą Gedulo Dienos proga suaukodami TAUROS FONDUI 6,300.00 (šešis tūkstantis tris šimtus) kruzelei, nes an kotoju buvo nepilnai 70 asmenų su maamečiais. Binkliauos sumanytojas — Dr. Meieris, vykdytojai: „Dainavos“ s-gos vicepirn. Dubauskas ir inž. Jaselūnas. Daugiausia sukoto trys inžinieriai: Gliodenis — 500,00 kr. ir Audenis bei Kumpis po 400,00 kruzelei.

Tris tūkstantis kruzelei išsiuntinėjo Lietuvos Pasirūpinimo Elio de Janeiro valdžios ir Kongreso nariams, svetimū valstybiu pasirūpinimams bei Brazilijos bibliotekom, geresiam Lietuvos praeties bei dabarties pažinimui. Daugumai buvo siunčiama: O BALTICO ir LITUANIA ILUSTRADA. Gauta grafių įvertinimų ir daug padėkos laiškų.

AGARAS.

MINDAUGO VARDO DRAUGIJA IR MINDAUGO MINĖJIMAS

Berlino Lietuvių Savišalpos ir Kultūros Draugija „Mindaugas“ 15. 9. 1951, 20 val. savose patalpose, Napoleo 4260 mini 700 metų sukaktį nuo D. L. K. Mindaugo apsikrėstinimo.

Programoje: Draugijos pirmininko K. Paliuko žodis; A. Miselto paskaita apie Mindaugą; choro mokytojo A. Petraičio su jaunųjų grupė vaidinimas apie Mindaugą, su dainomis ir specialiai pritaikytomis deklamacijomis. Po to — bendras pašilksminimas. Po to — bendras pašilksminimas. Gerbiamaji publika maloniai prasoma dalyvauti.

Valdyba.

KALBĖK Ispaniakai!

66 puslapių knygtė, su lietuviškais bei ispaniakais sakiniams ir ispaniakio ištarimo nurodymais — \$ 1.

Restoranas "Dos Amigos"
Karys PAULIAUSKAS savininkas
PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervada seimynoms.

Baras - Restoranas
"EL RAPIDO"
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 2294. T. A. 61-1785
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsienio gėrimai. Pavieniai ir seimynos kvietimas apsilankyti.

IS VARGO MOKYKLŲ BUTIES

Birželio 18 Vasario 16 gimnazijoje įvyko, taip vadnamas, „anglistų“ vakaras. Mat, tą dieną Anglijos Motery Katalikų draugijos atstovės įteikė geriančiai angliška besimokantiems mokiniais premijas. Gimnazijos mokiniai, vadovaujami angliu kalbos mokytoju H. Skvirblienės ir Skirstūnaitės, atliko gana įvairią programą vien angliu kalba. (Buvo vaidinama, dainuota, deklamuoama tik angliu kalboje). I tą vakarą buvo pakviesta ir daugiau mūsų remiančių aneliu organizacijų atstovų, kurie visi buvo tiesiog nustebinti mūsų mokinių geru angliu kalbos mokėjimu. Svečiai apdovanoti pranzandiniams leidiniams bei gimnazijos mokinį paruoštom dovanėlėm — rankarbais.

Birželio 24 Vasario 16 gimnazija suruošė lietuviu rašytoju literatūros vakara. Programa išpildė šiuo metu vakaru Vokietijoje gyvena autoriai Dr. Vvdūnas, Vlada Proščionaitė, A. Giedrius — Giedraitis. Neseniai mirusio rašytojo Krūtinio koleta nashtiniu kūrinių paskaitė n. A. Venckauskas. I tą vakarą atsilankė sražus būrys svečių iš PLB Vokietijos Krašto Valdybos ir iš artimesniųjų stovykliu.

Šiuo metu vak. Vokietijoje be Vasario 16 gimnazijos veikla dar 4 normalios lietuviu pr. mokyklos (2 iš jų išlaikomoms bendruomenės) ir 6 vartų mokyklos (lituanist. kursai arba popiečio mokyklės). Viso lig šiol PLB Vokietijos Krašto Valdybai per metus toms mokykloms išlaikyti išleido 5.454.40 DM. P.T.B. VKV. Inf.

VEIDMAININGUMO REKORDAI

(Atkelta iš 3. šio pusl.)

Ke beveik visi naujosios vyriausybės nariai ministerio pirmininko kambaryje. Mūsų tarpe dar nebuvo yd. reik. ministerio M. Gedvilo ir švietimo ministerio Venckelos. Mane blogai nutiekė faktas, kad Paleckis visą laiką bėgiojo į raštinę ir iš ten, kaip man pasakė Mašalaitis, kalbėjo si su rusų atstovybe..

Vėliau pasirodė, kad Dekanozovas iš jo pareikalavo atšaukti doc. Vidmantą, numatytą susisiekti ministeriu. Paleckis, matyti, mėgino priešintis, bet pagaliau nusileido. Jis išlaikė Vidmantą į raštinę ir tasai atgalios nebegrįžo.

Apie tai sužinojome tik vėliau, kai paklausėm Paleckį, jau vykdamį prezidentūrą priešaisko padaryti, kodėl neina su mumis Vidmantas. Tuomet negalėjome atspėti, kuri buvo Vidmanto atšaukimo priežastis. Tai paaiškėjo tik vėliau, kai bolševikai pareikalavo praleisti jų žinios Lietuvos geležinkelius.

Nejaukus, bent man, buvo tasai pirmas suėjimas žmonių, kurie nuo šios valandos turės paimti valdžią. Sakau — paimti, ne perimti, nes jokios vyriausybės, kuri būtų turėjusi mums perduoti savo pareigas, nebuvo.

Jaučiansi, lyg kad esu pakasynose kažko brangaus ir artimo, gal nevisai dar užmerkusio akis, bet jau kovojantis su mirtimi, paskutinėje agonijoje.

Mačiau, kad ir kitų nuotalka nebuvo linksnesnė. Visi sėdėjome ir tylėjome. Vienas tik Galvanaukas mėgino visus prakalbinti, bet jutau, kad

S. L. Arg. Veikimas

S. L. A. DRAUGIJOS VEIKIMAS

S. L. A. draugijos, Vinco Kudirkos Vardo rūmu statybai narių ir prianačiančių draugijai asmenų suklos plankia visu smarkumu. Kaip teko girdeči, kad tos draugijos antras skyrius šada sumušti aukų ir paskolų rinkimo rekordą; taip pat neatšleika ir kiti skyriai. Jei visi S. L. A. draugijos nariai ir prijaučiantieji, visi kaip vienas, rems ir toliau statybos darbą, tai jau ateinančiame žiemose sezone galėsime ruošti vakarus savo nuosavame salione.

S. L. A. Draugijos 1-mo skyriaus sekmdienėi rvtė 9 val. rugsėjo 16 d. 1951 m. įvyksta visuotinis nariu susirinkimas. Visu nariu dalyvavimas būtinas, nes bus statomi kandidatai i Centro Valdybą 1952 ir 1953 metams.

Rugsėjo 22 dieną, 1951 m. S. L. A. draugijos patalpose Aven. G-ral San Martin 5215, Lanus O. įvyksta neaprasa vakarienė „Banquete“. Jau yra išparduota virš 100 įžanru. Tarpom bus parduodamos tikrai iki 17. 9. 1951. Vėliau išangos nebus nerudomamos. Visas pelnas skiriamas vien tik statybos reikalams.

Rugsėjo 29 d., 1951 m. Sociedad Cultural Litwana „NEMUNAS“ Berlese ruošia nenorasa vakara S. L. A. Dr. Vinco Kudirkos vardo rūmu statybos naudai. Iš Buenos Aires vyksta i tą vakara artistai su veikalu „Uošvė i namus — tvlos nebebus“. O Teperliu refiziolant. Kas nori vykti kartu su ekskursija, reikalinga išsipirkti bilietus iki 26. 9. 1951.

Nuo spalio mėnesio pradžios, S. L. A. draugijos patalpose Av. Gral San Martin 5215, Lanus O. kas sekmdienėi vyksta linksmi jaunimo šokiai. Lietuviukai ir lietuvaitės, nepraleiski te progos, nes šiais metais renkasi tikrai lietuviu sūnus ir dukros.

S. L. A. Pirmininkas, Stasys Mažauskas.

BUVO GRAŽUS SUSIVIENIJIMO VAKARAS

Rugsėjo 8, 1951, V. Castellino čekų salėje S. L. A. 3 sk. parengtas pp. Kaibutas su žmona ir Jonas Ulkė suvaidino vieno veiksmo komediją: čia rami vietelė. Be to, S. Kaibutas su Napoleonu Pimpe puikiai išpildė dialogą — šifarktas pirkimas. H. Kuničkaitė padekamavo ir Robertas Karolis mašametis, pagriežė akor deonu.

Parengime daryvos i V. Staloraitis, St. Markuškis, J. Vaičiūlis, B. Strūna, Antanavičius, Vl. Maciūlis ir šio skyriaus pirmininkas Zigmantas Siperka, kuris ir atitinkama kalbą pasakė. Publikos buvo daug. Rep.

Jo gyvumas buvo dirbtinis. Jis šiuo metu stengėsi laikytis, kaip žmogus, kuris moka susivaldyti ir neranda reikalo parodyti kitiems savo tikros nuotaikos...

Kiekvienas gerai suprato, kad nesame vienminčiai, vienos bendros idejos vardu susispietę į darbą, bet atsitiktinai svetimos jėgos suvesti į vieną krūvą įvairaus įsitikinimo, o gal ir įvairių siekimų žmonės...

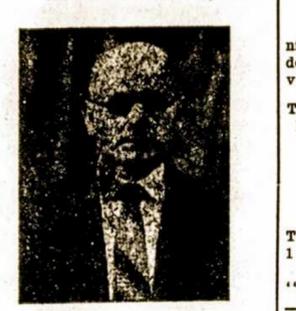
Visi jutome, matyti, kad nebūsim savo krašto vairotojai, bet greičiau pastumdėliai, o kai kurių likimas gal jau išanksto nuspręstas... (Pabaiga)

Nauji Kapai

MIRĖ LIETUVIS VILNIETIS ADOLFAS KAZURA

Rugpjūčio 22, 1951, Tafi Viejo sa vo namuose mirė Lietuvos vilnietis Adolfas Kazura, sulaukęs 66 m. amžiaus. Vėlonis buvo kilęs iš Radziškės kaimo, Tverėčiaus pašto, švenčionių valsčiaus. Argentinoje išgyveno 40 metų. Tiesa, A. Kazura iš Argentinos buvo nuvykęs Lietuvon, kur apsigėdė ir vėl grįžo Argentinon, kur dabar didžiausiam nuilidime liko vėlonies žmona Anelė ir sūnus Rolandas, baigęs vidurinį moksli Argentinijoje, dirbęs Patagonijoje „Diademone“, dabar Rosario.

Adolfas Kazura palaidotas Tafi Viejo kapuose, dalyvaujant šio miesto ir Tucumano lietuviams ir jo kalnynams lenkams. Gyvų gėlių vainikai puošė seno Argentinos lietuvio kapą. Lai bus jam lengva Argentinose kapų žemė išlėtis amžinai. Kaz. Telyčėnas.

A. A. ADOLFAS KAZURA, palaidotas Tafi Viejo kapuose 23. 8. 1951 metais.

MIRĖ BUVES S. L. A. NARYS ANDRIUS ZELENIAKAS

Rugpjūčio 20, 1951, sulaukęs 49 m. amžiaus, mirė Andrius Zeleniakas. Vėlonis buvo kilęs iš Mendziškų kaimo, Mikališkio valsčiaus, Marijam polės apskrityje. Argentinoje išgyveno nuo 1927 m. čia didžiausiam nuilidime liko vėlonies žmona, Ona Vilniškaitė, dukterė Albinutė ir sūnukas Agute Vilniškaitė bei daug draugų ir pažįstamų, kurie, atiduoda mi paskutinę pagarbą vėloniui, padalydėjo į amžiną poilsio vietą Sarand kapuose, papuošdami kapą gyvų gėlių vainikais.

Palaidojimui aukavo sekančiai: Po \$100: V. Dapkevičius, J. Dudnis ir M. Medelis, L. Aidukas \$80. Po \$50: P. Plikinas, A. Jevarskas, A. Asmoškas, P. Alenskas, J. Jenauskas, J. Akelaitis, J. Lapaitis, J. Griškevičius ir P. Grūdis, M. Bendoraitis \$40. J. Keblėris \$35. J. Ražinskas ir Mikušauskas po \$30. Po \$25: S. Černauskas, A. Malinauskas ir L. Akelaitis. Po \$20: J. Rakauskas, P. Knūtnskas, K. Marcinkevičius, J. Valniškis, L. Lazdauskas, P. Juodžiūnynas, J. Butkus ir V. Velniškaitienė. M. Senušas \$15. Po \$10: F. Antanėlis, A. F., B. Dambrauskas, B. Garmelis, J. Stankelis, A. Girdvainis, V. Laukaitis, M. Migielionis, F. L., F. Ch., J. L., J. R., M. A. A. Balkevičius, P. Poderis, F. Valiukas, B., J. Antanavičius, E. V., J. Rangevičius, P. Liauda, Ks. Vosylius, P. Laukaitis, E. Kasparienė, K. Brauskas, K. Jurkus, B. Štinkus, J. Lituano, J. Žvirblis, S. Stanevičius, S. Andriuska, K. Matukaitis ir Leo. nas Kucinas. Po \$5: A. Toras, A. Ja kubauskas, J. Norkus, J. Valentinas, S. Andriuska, V. Zizas, V. Staškevičius, K. Diskevičius, A. Balšauskas, J. Vizgaitis, E. Mikalčius, M. Rubi kauskas, J. Šnipas, J. Zabarskas, M. Mardosa, V. Lissauskas, J. Baublys, V. Glamba, J. Janonis, M. Rušėnas, B. Maselis, A. Žvynas, A. Sabalys, K. Sabalys, J. Bekevičius ir J. Keblėris. Vienas asmuo aukavo 4 pezus, du asmenys po tris pezus, vienas du pezus ir vieną pežą. Viso labo \$1.748.

Našlė Ona Zeleniakienė savo ir dukters vardu širdingai dėkoja vi siems tautiečiams už moralę ir materialią paramą skaudžios nelaimės proga. S. M.

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE MIRĖ KETURI KUNIGAI

Iš Lietuvos gautomis žiniomis Kaune yra mirę prel. Januševičius, kan. P. Dogelis, kan. Sabaliauskas - Zalia Rūta. Vilkaviškio vyskupijoje mirė prel. J. Naujokas, buv. dvasinės seminarijos rektorius. ELTOS inf.

MIRĖ ANGLIJOJE: Londone 27. XI. 50 mirė šv. Onos Draugijos kasininkė Jieva Savulienė, kilusi nuo Šeiny. Londone išgyveno 40 metų. Newarthlyje 7. XII. 50 mirė Ona Stepanauskienė, 69 m. amžiaus, kilusi iš Punsko valsčiaus. Juozas Barkauskas 57 m. amžiaus, mirė Glasgove 25. XII. 1950. Iseivų Draugas.

PRANAS GRYBINAS, 41 m. amžiaus šakietis, motociklo katastrofoje mirė Australijoje 21. 4. 51. Aus tralijoje taipgi mirė Ona Martišūtė — Leonavičienė.

EDDIE MIKŠAS lošia Chicago basebolo komandoje, atkeltas iš New Yorko. Pagarsėjęs Eddie Waitkus iš Chicago perkeltas lošti į Philadelphia.

P. TAUTVAISA yra vienas žymiausių šachmatų čempionų JAV. Jis lyginamas su 29 to sporto pirmūnais.

P. VAITONIS daro karjerą Ka nadoje, kaip geras, pirmasis, šachmatininkas.

PAGUODOS ŽODŽIAI

Jis atėjo pas savuosius, bet savieji jo neprimė. Kas jį primė, tiems jis davė galios būti Dievo valkias, būtent tiems, kurie tiki į Jo vardą. (JONO EV. 1:11,12)

IS KNYGŲ KNYGOS, SVENTOJO RASTO!

Veltui įsigykite Ap. Jono Sv. Evangelijos rašydami:

LIETUVIŲ MISIJOS DRAUGIJA, Box 488, Chicago 90, Illinois, U. S. A.

RADIJO PROGRAMOS LIETUVIŲ KALBA!

Pasiklausykite Lietuvių Krikščionių Radijo Valandos iš Quito, Ecuador. Tris kartus per savaitę:

TREČIADIENIAIS, PENKTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS.

13 val. Argentinos laiku
14 val. Brazilijos laiku
12 val. Ekvadoro laiku
17 val. V. Europos laiku

TRUMPOMIS BANGOMIS: 16, 19 ir 24 met. Transliuoja Lietuvių Misijos Draugija per "La Voz de Los Andes!"

Sportas

"STAUŠKAS ES EL HEROE DE HURACAN"

„A. L. Balse“ jau buvo rašyta apie Argentinos futbolo žvaigždę, Alytaus apskrityje gimusį lietuviuką sportininką Antaną Staušką. Jis lošia vyriausioje Huracán futbolo komandoje, Buenos Aires.

Dabar vyksta Argentinos futbolo pirmenybės. Lanus komanda buvo pašokus i pirmą vietą, 2. 9. 51 įmušdama vieną golą Huracan'ui, kurį nuo didesniu pralaimėjimu apgnė gabus lietuvis sportininkas Antanas Stauškas. Aprašydamas Stausko žvėtiną žaidimą, dienraštis "Critica" sako:

„Stauškas es el héroe de Huracán“ (Stauškas yra Huracán'o didvyris).

Mūsų tautietis Stauškas yra lankešis „A. L. Balse“. Jis yra kuklus jaunuolis, bet stipri Argentinoje populiariausio sporto pajėga. Stauškas nekeičia savo pavardės, nes jis gerai žino, kad ne pataikavimas, bet rimtu darbu pasiekama garbės laurų.

Kaipo kaimynas, A. Stauškas artimai draugauja su žinomais lietuvišais kėdžių fabrikantais, broliais Jurgiu ir Juozu Morkūnais.

Buvęs Vartininkas.

ANTONIO ABERTONDO, argentinietis, du kart perplaukęs la Mancho kanalą iš Francijos Angli. lon. 11. 9. 51 išplaukė iš Anglijos Prancūzija, bet po 11 val. plaukimo grįžo.

SPORTO CENTRAMS ITEIKTOS LIETUVOS VĖLIAVOS

Brazilijos dienraštis „A. Gazeta Esportiva“ 1. 8. 51 talpina ligamečio „A. L. Balse“ bendradarbio ir žinomo sportininko Edivardo Girčo paveikslą, kaip jis, lydimas lengvatieto A. Danto ir kitų sportininkų įteikia Lietuvos trispavę „A. Gazeta Esportiva“ redakcijai. Kitas Lietuvos vėliavas Ed. Girčas įteikė tarptautinio čempionato dalyviams: C. B. D. pirmininkui, Palmeiras, Juventus (iš Italijos), Rio de Janeiro Sporto Reporterių Sąjungai. Ceremonijos tapo nufilmuotos, o C. B. D. pirmininkas M. Pollo savo kalboje pareiškė, kad Lietuvos trispavę visuomet plevisiuo didžiausiam pasauliniame Futbolo Stadione visų tarptautinių pirmenybių metu.

Kaip žinoma, Ed. Girčas jau kelis kartus buvo radio pranešėju užsienio žinioms tarptautinių pirmenybių metu. Visur jis primena Lietuvą.

Z. Šapalas.

EDDIE MIKŠAS lošia Chicago basebolo komandoje, atkeltas iš New Yorko. Pagarsėjęs Eddie Waitkus iš Chicago perkeltas lošti į Philadelphia.

P. TAUTVAISA yra vienas žymiausių šachmatų čempionų JAV. Jis lyginamas su 29 to sporto pirmūnais.

P. VAITONIS daro karjerą Ka nadoje, kaip geras, pirmasis, šachmatininkas.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza

- KAIP TIK DABAR -
Neatidilijant skubėkite apsaugoti savo pinigą. Už rankpini-gius ir \$151 mėnesinių turite progą be jokio darbo ir išlaidų aprūpinti save ir vaikų.
TAI GRYNA TIESA!
Gausite inform

